Joud Club

De ontmoeting tussen Jong en Oud

Een methodiek voor vrijwilliger inzet van jongeren in Pedagogische Civil Society

Colofon

Auteurs: Mahmoud Chavoushi & Lotte Bode
Eindredactie: Paul Emonts

Met dank aan:
ZonMw, gemeente Schiedam – WAP programma, Woningcorporatie Woonplus, Stichting Welzijn Schiedam, Seniorenwelzijn, Stichting Multicultureel Schiedam, MOVISIE, Harry Bode, Muel van Bunge, Bart de Leede, Marianne van Twist, Adriaan van der Linde, Jeffrey Davidsz, Anja van Beek, Mariska Silvius, Harry Mertens, Joost van Alkemade, Els Hofman, Herman Berkhout, Ben Rubingh, Sita Chierkoet en alle meiden van Joud Club Schiedam.

© Juni 2012, me & society
www.meandsociety.com
info@meandsociety.com
www.zonmw.nl

Dit product is tot stand gekomen door een financieel steun van ZonMw.

Voorwoord

Inleiding

Draagvlak en Draagkracht

Projectorganisatie

Werving jongeren

Ontwikkeling van Pedagogische Civil Society

Al doende leren

Slotwoord

Tools

Voorwoord:
Joud Club in principe overal toepasbaar

Innovatie in het welzijnswerk is van levensbelang voor het functioneren van de sector. Ga maar na: tijden veranderen, de visie van gemeenten verandert, spelers in het maatschappelijk middenveld nemen steeds andere posities in en niet in de laatste plaats: mensen veranderen.
Mede daarom zijn SWS Welzijn en Seniorenwelzijn altijd geïnteresseerd om nieuwe concepten uit te proberen. Me & Society kwam met zo'n nieuw initiatief. Het Rotterdamse bureau wilde nog wel eens zien of jongeren en senioren zich moeilijk tot elkaar verhouden, in welzijnsland een algemeen aangenomen veronderstelling. Een pilot eind 2010 in een ontmoetingscentrum van Seniorenwelzijn met acht jongedames en vijftien senioren stemde in dit verband hoopvol. De dames organiseerden vijf keer een middag voor senioren. In de gesprekken die zij voerden, bleken de vooroordelen over en weer te verdwijnen als sneeuw voor de zon. Duidelijk zichtbaar werd dat mensen veranderden: de jongeren vonden de senioren ineens niet meer zo afstandelijk en de senioren zagen in dat jongeren best iets over hebben voor hun medemens.
Alle reden om het experiment aan te gaan om jonge vrijwilligers een kleinschalig ontmoetingscentrum te laten runnen voor senioren uit de wijk Nieuwland in Schiedam. De Joud Club was geboren.
Aldus geschiedde het afgelopen jaar. In een plezierige samenwerking tussen gemeente Schiedam, woningcorporatie Woonplus, SWS Welzijn en Seniorenwelzijn voerde Me & Society het project Joud Club uit, met dank aan ZonMw en gemeente Schiedam voor de financiering. De resultaten van het project zijn positief, hoewel gezegd moet worden dat het bijzonder arbeidsintensief is om jongeren te trainen en begeleiden, activiteiten te organiseren en senioren te werven om eraan mee te doen.
Het is dan ook een goede zaak dat Me & Society een uitvoerige methodiekbeschrijving heeft opgesteld. Het concept is immers goed toepasbaar in andere gemeenten, maar behoeft veel aandacht om het tot een succes te brengen. Een beproefd concept heeft dan de voorkeur boven een nieuwe poging het wiel uit te vinden. Het oprichten van een Joud Club is dan ook van harte aan te bevelen.

B. de Leede,
Directeur SWS Welzijn

M.S.A. van Twist,
Directeur Seniorenwelzijn

Schiedam, Juni 2012

Inleiding

Bewust of onbewust leven jongeren en senioren structureel in twee verschillende werelden. Cultuurverschillen tussen die twee generaties en de verschillen in normen en waarden maken, dat de jongeren en senioren van elkaar vervreemden. Tijdens ontmoetingen tussen jongeren en senioren echter blijkt, dat deze kloof niet altijd zo diep hoeft te zijn. De twee generaties hebben elkaar nog veel te bieden. Het Joud Club-concept brengt ontmoetingen tussen jong en oud tot stand, waardoor de vaak fictief gedachte kloof verkleind wordt.

Centraal in dit concept staan de volgende uitgangspunten:

- Persoonlijke en sociale ontwikkeling van jongeren;
- Een ketenaanpak tussen lokale partners;
- Stimuleren van vrijwilligerswerk onder jongeren;
- Verkleinen van kloof tussen ouderen en jongeren;
- Pedagogische 'civil society' in lokale praktijk versterken.

Een senior Turkse bezoeker
"Het is een goed idee, dat jonge meiden iets leuks bedenken voor ouderen. De meiden zijn aardig, vriendelijk en hebben respect voor ons als ouderen. Volgens sommige senioren hebben de jongeren van nu kapsones en zijn ze brutaal t.o.v. ouderen. Dat is hier niet het geval."

In het kader van het programma ***Vrijwillige inzet voor en door jeugd en gezin*** is het project 'Joud Club' in Schiedam opgezet. Na een pilot van één jaar is het resultaat: een groep enthousiaste meiden, die regelmatig activiteiten hebben georganiseerd voor senioren. De opgedane ervaringen zijn samengebracht in deze methodiek. De inzet hiervan is, dat de methodiek als leidraad wordt gebruikt om Joud Club-initiatieven ook elders in Nederland te laten ontstaan.

Deze methodiek geeft projectleiders handvatten om een Joud Club in hun wijk, buurt of stad te starten en het biedt inzichten in stappen, valkuilen en tips om het project succesvol te laten zijn. Bij een Joud Club-project heeft de projectleider een duidelijke rol als initiator, ondersteuner; niet als uitvoerder. Voor de uitvoering zijn de jongeren verantwoordelijk.
Elke stad en wijk is anders, maar basisprincipes zullen vaak hetzelfde zijn. De opzet is dan ook de grote lijnen van deze methodiek te volgen en de details aan te passen op basis van de verschillen in situaties.

De methodiek behandeld per hoofdstuk de chronologisch te nemen stappen om een Joud Club te starten. In het hoofdstuk tools zijn alle voorbeelddocumenten terug te vinden, maar ook de checklist. Deze checklist geeft een helder overzicht welke substappen er per onderdeel genomen moeten worden. De bijbehorende hoofdstukken geven uitgebreidere informatie over deze stappen. In deze digitale versie zijn klikbare linken ingevoegd. Deze linken nemen de lezer mee naar de bijbehorende documenten of aanvullende teksten. Gebruik de methodiekbeschrijving als leidraad, maar blijf je bewust van je eigen situatie en pas de methodiek daar op aan.

1. Draagvlak en draagkracht

Voordat begonnen wordt met het opzetten van een Joud Club, is het van cruciaal belang om eerst na te gaan of er sprake is van voldoende draagvlak en draagkracht voor zo'n project. Met draagvlak bedoelen we, dat je moet weten of er genoeg interesse is bij de jongeren én de senioren? Zijn de jongeren voldoende gemotiveerd? En hebben senioren behoefte aan deze activiteiten en aanpak? Staan andere instellingen, organisaties in de wijk én de lokale overheid achter zo'n plan? Het project moet geen geïsoleerd initiatief zijn in de wijk; er moet voldoende steun zijn van andere partijen, instellingen en organisaties.
Voor een stevige draagkracht moet het project door meerdere partners omarmd worden. In de volgende alinea gaan we verder op zoek naar een samenwerkingsverband voor het initiatief.

Tip:
"Sta stil bij de motivatie van de partner en neem de belangen goed in overweging. Spreek de verwachtingen over en weer goed uit."

Samenwerking zoeken

Het is van groot belang om vanaf het begin de juiste partners te benaderen en samen het project op te zetten en uit te voeren. De motivatie van betrokken organisaties moet duidelijk in beeld gebracht worden. Hierbij maken we een onderscheid tussen de projectpartners en het samenwerkingsverband. De projectpartners zijn organisaties en/of instellingen, wier expertise en netwerk nodig zijn voor het opzetten en uitvoeren van het project. Denk hierbij aan steunorganisaties van de senioren uit de wijk of aan het jongerenwerk in de buurt.
Tijdens de uitvoering van het project kun je ook andere samenwerkingsverbanden aangaan met meerdere organisaties, instellingen en/of projecten in de wijk. Dit is belangrijk voor de uitvoering van het project, bijv. voor het organiseren van één gezamenlijke activiteit in de wijk.

- **Taakstellingen**

De projectpartners van het project hebben elk bepaalde rollen en taken op twee niveaus: de aansturing, bijv. in de stuurgroep van het project en de uitvoering voor werving en begeleiding van jongeren en/of senioren. Het wordt sterk aanbevolen om de taakstellingen van de projectpartners vanaf het begin duidelijk met elkaar te bespreken. Je moet eerst weten wat er verwacht wordt van je projectpartner, het waarom ervan en welke rollen en taken ze kunnen hebben binnen het project. Hieruit volgt een lijst van organisaties en instellingen, die beschouwd worden als strategische partners of het samenwerkingsverband vormen van het project. Daarnaast moeten ook de mogelijke taakstellingen per organisatie of instelling helder zijn.

Soort instelling of organisatie	De mogelijke taakstellingen
<u>Steunpunt senioren:</u> organisaties en instellingen die diensten en activiteiten bieden aan senioren in de wijk.	✓ korte lijn voor het bereiken en benaderen van senioren; ✓ het trainen en begeleiden van de jongeren vanuit het seniorenperspectief; ✓ locatie en ruimte voor de evenementen en activiteiten; ✓ medewerking in het opzetten en verspreiden van publicaties en communicatiemiddelen; ✓ deelname aan de begeleidingscommissie (stuurgroep) van het project.

Het jongerenwerk: welzijnorganisaties die activiteiten en diensten bieden aan jongeren in de wijk.	✓	✓ korte lijn voor het benaderen en werven van jongeren; ✓ het trainen en begeleiden van jongeren vanuit hun perspectief; ✓ locatie en ruimte realiseren voor de evenementen en activiteiten; ✓ medewerking verlenen aan de opzet en het verspreiden van publicaties en communicatiemiddelen; ✓ deelnemen aan de begeleidingscommissie (stuurgroep) van het project.
Gemeente: vanuit meerdere beleidsthema's; o.a. WMO, vrijwilligers, jongeren, ouderen, zorg en welzijn, DWI, jongerenloket, wijkaanpak, etc.	✓	✓ afstemming meerdere beleidsterreinen; ✓ eventuele cofinanciering; ✓ aansluiting, afstemming en netwerking met andere relevante projecten en initiatieven in de wijk/stad; ✓ deelname aan de begeleidingscommissie (stuurgroep); ✓ netwerkrelaties; ✓ PR en publicaties.
Woningcorporaties: eigenaar, beheer en onderhoud van de huurwoningen in de wijk/stad	✓	✓ sponsoring van locaties en activiteiten; ✓ verspreiding van publicaties en communicatiemiddelen onder hun senioren-huurders; ✓ eventueel deelname aan de begeleidingscommissie (stuurgroep).
De onderwijsinstellingen: middelbare, MBO en hoge-scholen	✓	✓ werving van jongeren en (eventueel) stagiaires; ✓ begeleiding van de jongeren vanuit onderwijscompetenties.
Migranten zelforganisaties: vrijwilligersorganisaties die diensten en activiteiten bieden aan allochtone inwoners in de wijk/stad	✓	✓ werving allochtone jongeren/senioren; ✓ organiseren gezamenlijke activiteiten; ✓ eventueel deelname aan de begeleidingscommissie (stuurgroep); ✓ verspreiding van publicaties en communicatiemiddelen onder de verschillende doelgroepen.
Religieuze instellingen: kerken, tempels en moskeeën	✓	✓ werving allochtone jongeren/senioren; ✓ verspreiding van publicaties en communicatiemiddelen onder hun doelgroepen.
Zorg- en gezondheidsinstellingen: thuiszorg,	✓	✓ verspreiding van publicaties en communicatiemiddelen onder de senioren.

verpleegkundigen, huisartsen, geestelijke verzorging, maatschappelijk werk, fysiotherapeuten, etc.		
<u>Landelijke kenniscentra</u>: bijvoorbeeld NJI, MOVISIE, Kenniscentrum Zorg en Welzijn, etc.	✓	✓ uitwisseling kennis en good practices via hun databanken; ✓ advies en consultatie; ✓ PR en publicaties.
<u>Lokale media</u>: huis aan huis bladen, lokale radio en TV, etc.	✓	✓ PR en publicatie van de projectactiviteiten.

- **Convenant**

Wanneer de juiste en relevante partners zijn gevonden worden de afspraken vastgelegd in een samenwerkingsconvenant. Soms wordt zo'n convenant 'intentieverklaring voor samenwerking' dan wel 'samenwerkingsverklaring' genoemd. Een en ander is afhankelijk van hoe de partners zich willen binden aan het project. In het convenant worden opgenomen: de inhoudelijke overeenkomst, de afgesproken taakstellingen, zakelijke arrangementen en hoe de projectpartners willen zorgen voor een continuering van het project. Met zo'n document krijgt men meer duidelijkheid over hetgeen er van elkaar wordt verwacht, welke aandeel iedere partner heeft in het project en hoe sterk je staat bij de projectfinanciers: het samenwerkingsconvenant. Dit convenant kan naar de eigen situatie en wensen van de partners worden aangepast. *Klik hier voor een voorbeeld samenwerkingconvenant.*

- **Projectfinanciering**

De meest spannende en arbeidsintensieve fase van het project is het zoeken naar financiële middelen voor het project. Voordat er stappen worden gezet naar financiers, moet je eerst kijken naar wat de eigen inbreng en die van de partners zijn. Welke middelen kunnen jullie zelf voor het project beschikbaar stellen? Denk daarbij bijvoorbeeld aan locaties in het clubhuis of voor activiteiten. Zijn de partners bereid om locaties beschikbaar te stellen? Je moet zowel de kosten als de inkomsten van de projecthuisvesting meenemen in de projectbegroting. Een ander voorbeeld is de inrichting van het clubhuis. Maak een inventarisatie van wat je daadwerkelijk allemaal nodig hebt. *Klik hier voor een voorbeeld Inventarislijst.*
Hiervoor kan je mogelijk sponsors zoeken of offertes krijgen tegen een gereduceerd tarief.
De personeelsinzet is een grote kostenpost. Zijn er mogelijkheden bij jouw organisatie of partners om vanuit het reguliere personeel extra ondersteuning te bieden aan het project? Zijn er vrijwilligers met voldoende kennis inzetbaar? In het volgende hoofdstuk over 'projectorganisatie' staat meer informatie over de inzet van menskracht voor het project. Daarbij kan overwogen worden, wat de indeling kan zijn in beroepsmatige en/of vrijwillige inzet en hoe deze zich verhoudt met de projectkosten. Het is goed om potentiële financiers te laten zien, wat men investeert in het project. Met een steeds meer afhoudende overheid en overvraagde fondsen inzake financiering van maatschappelijke projecten is financiering van dit project een spannende uitdaging.

Een aantal tips voor financiering van het project:

- *De Joud Club sluit aan bij meerdere beleidsterreinen en prioriteiten van de lokale overheden. Denk aan jeugdbeleid, ouderenbeleid, vrijwilligersbeleid, WMO, (ouderen)zorg, het onderwijs, participatie en integratie. Raadpleeg bij diverse beleidsmedewerkers en wethouders wat hun aandeel zou kunnen zijn inzake de ondersteuning van het project;*
- *Laat zien, dat er voldoende draagvlak en draagkracht is voor het project;*
- *Maak met cijfers en getallen zichtbaar, wat de concrete resultaten zijn en hoe deze zich verhouden tot de kosten;*
- *Ga een gesprek aan met geïnteresseerde fondsen, voordat je het plan indient;*
- *Zorg voor een cofinancieringmodel, waaruit duidelijk blijkt, wie welk onderdeel van de projectkosten gaat financieren.*

2. Projectorganisatie

Bij de start moet er een stevige projectorganisatie staan. Aangezien in dit project samenwerking met diverse organisaties centraal staat, is een duidelijke afstemming over de taakverdeling noodzakelijk. In dit hoofdstuk staat de projectorganisatie van het pilotproject beschreven. Uiteraard is dit aan te passen naargelang de concrete situatie daarom vraagt.

Projectteam
Het projectteam is verantwoordelijk voor de concrete uitvoering. Dit team creëert de randvoorwaarden voor de jongeren en vullen deze samen met hen verder in, zodat de JOUD Club van start kan gaan. Het projectteam zorgt voor samenwerkingsverbanden met initiatieven in de wijk en de buurt, zodat de 'civil society' versterkt wordt. Het is wenselijk om met het projectteam ongeveer één keer per maand bij elkaar te komen voor monitoring en afstemming.

Tip:
Zorg dat er tenminste één jongerenwerker en één ouderenadviseur in het projectteam zitten. Hun specifieke kennis over de beide doelgroepen moet voorkòmen, dat zich tussentijdse valkuilen manifesteren.

De volgende rollen zijn in het projectteam te onderscheiden: individuele begeleiding en coördinatie van de deelnemers. Afhankelijk van de grootte van de groep kunnen beide taken natuurlijk ook door één persoon uitgevoerd worden.

Individuele begeleiding
Om de jongeren te coachen bij hun leerproces en aandeel in het project wordt elke deelnemer gekoppeld aan een begeleider. Deze begeleider stemt regelmatig met de jongeren af in een individueel gesprek. Er kan ook een supervisie-bijeenkomst georganiseerd worden met een klein groepje jongeren, zodat zij onderling ervaringen kunnen uitwisselen.
De begeleiding wordt gedaan door professionals van bij het project betrokken organisaties.

In het pilotproject is gekozen om alle jongeren mee te laten doen aan het EVC -(Erkenning Verworven Competenties) traject. Het is ook mogelijk dat begeleiders in afstemming met de jongeren bepalen, welke leerpunten voor hem/haar belangrijk zijn en/of het EVC-traject wordt ingezet.

Taakomschrijving begeleiders
- individuele begeleiding:
    - ondersteunen en adviseren van de jongeren inzake hun taken en werkzaamheden;
    - ondersteuning bieden bij het 'planmatig denken en werken' van de deelnemers;
- het geven van trainingen;
- bijwonen van activiteiten;
- monitoren van de groep;
- een verbindende rol spelen tussen activiteiten van de eigen organisatie en die van de Joud Club;
- ondersteuning bieden aan de vrijwilligerscoördinator(en).

Zie voor meer informatie over de begeleiding van het EVC-traject het hoofdstuk *'Ontwikkeling van Pedagogische Civil Society'* .

Coördinatie van de deelnemers
Voor jongeren is structuur van groot belang. Ze willen weten, waar ze aan toe zijn en wie ze bij vragen of problemen kunnen aanspreken. Om deze structuur aan te brengen is het raadzaam een coördinator aan te stellen. Er zijn twee opties:

- **Jongeren coördinator**
  Als er in de groep een jongere zit, die in staat is om collega's aan te sturen, dan kan deze die rol als coördinator op zich nemen. Deze coördinator moet niet te veel buiten de groep komen te staan. Zorg ervoor, dat alle deelnemers hem of haar duidelijk accepteren als coördinator.
- **Volwassen vrijwillige coördinator**
  Niet elke groep bezit deze natuurlijke leider en met het oog op het groepsproces gaat de voorkeur uit naar een volwassen vrijwilliger als coördinator. *Klik hier voor een voorbeeld Profiel Vrijwillige Coördinator.*

Tijdens de start van het project kan een professional (één van de begeleiders) intensiever betrokken zijn. De professional moet er niet te lang en te intensief bij betrokken raken. Wellicht kiezen de vrijwilligers voor een structuur, die een professional niet logisch of effectief vindt.

Stuurgroep
De stuurgroep bewaakt de voortgang van het project en is samengesteld uit vertegenwoordigers van de bij het project betrokken organisaties. Voor de stuurgroep ligt de nadruk op het inbedden van de 'civil society' in het project. Krijgen de jongeren binnen het project genoeg eigen verantwoordelijkheid? Worden zij ondersteund om verantwoordelijkheid te nemen? Draagt het project bij aan de 'civil society' in de wijk of buurt? Hoe kan dit verder worden vergroot?
Daarnaast zijn de stuurgroepleden natuurlijk verantwoordelijk voor een goede inbedding van het project in de eigen organisaties en voor de samenwerking tussen alle betrokken partijen.
Het advies is om met de stuurgroep zeker één keer per twee maanden bij elkaar te komen.

Samenwerking
De kracht van de Joud Club zit in de samenwerking. Het is niet een volstrekt nieuw project in de wijk; het is een project, dat bestaande initiatieven met elkaar verbindt. Omdat er meerdere partijen samenwerken is het belangrijk om extra oog te hebben voor de onderlinge communicatie. Het is de taak van het projectteam om op uitvoeringsniveau aansluiting te vinden bij bestaande projecten. De stuurgroep moet er voor zorgen, dat op hoger niveau de samenwerking ondersteund blijft.

Locatie
Heel belangrijk is, dat de vrijwilligers van de Joud Club een eigen plekje hebben om activiteiten te bedenken, voor te bereiden en ze daar ook uit te voeren. In de pilot gaven de deelneemsters aan, dat het hebben van zo'n eigen plek een belangrijke meerwaarde geeft aan het project.
Geef de jongeren de ruimte en middelen om de locatie zelf in te richten. Maak hen verantwoordelijk voor het onderhoud van de locatie door afspraken te maken over de schoonmaak, inkoop, inrichting en gebruiksvoorwerpen.
In de pilot heeft de betrokken woningcorporatie een woning beschikbaar gesteld. Van deze woning kunnen bewoners gebruik maken, wanneer zij initiatieven nemen. Aangezien de Joud Club hoofdgebruiker is, mochten zij in afstemming met de andere hoofdgebruiker het huis inrichten.
Niet elke wijk heeft deze mogelijkheid. Er zijn natuurlijk andere oplossingen te bedenken, bijv. een kleine ruimte in een buurthuis. Van groot belang is altijd, dat de jongeren er kunnen samenkomen en eigen verantwoordelijkheid hebben over die ruimte. Activiteiten kunnen bovendien op andere locaties worden uitgevoerd.

Bepaal op welke manier de locatie wordt ingezet. Er zijn diverse mogelijkheden:

- Enkel een plek waar de vrijwilligers samenkomen. De activiteiten vinden elders plaats;
- Kleine activiteiten worden op de locatie georganiseerd; voor grote activiteiten wordt uitgeweken naar andere locaties;
- Alle activiteiten worden georganiseerd op die ene locatie.

Tip:
Zorg dat er internet en telefoon beschikbaar zijn voor de jongeren.

De keuze is natuurlijk afhankelijk van de mogelijkheden van de aanwezigheid van een locatie. Houdt ook rekening met de bekendheid van een nieuwe plek. Het kost meer tijd om bezoekers te werven naar een nieuwe locatie dan naar een al bekende plek.

3. Werving jongeren

Het succes van een Joud Club valt of staat met de groep jongeren, die enthousiast aan de slag gaat. Het is dus belangrijk om een gemotiveerde groep bij elkaar te krijgen. Het projectteam is verantwoordelijk voor het werven van de deelnemers.

Motivatie

Vrijwilligers hebben allemaal hun eigen redenen om mee te doen met dit project. Uiteindelijk willen de jongeren natuurlijk ook, dat hun inzet een of ander oplevert voor henzelf. Dat opleveren kent meerdere opzichten. Emotioneel, omdat de senioren dankbaar zijn en hen complimenteren met hun inzet; praktisch, omdat ze kennis opdoen en een certificaat kunnen halen.

> Tip:
> Scholieren, die geneeskunde willen gaan sturen, hebben meer kans bij de loting wanneer ze een jaar vrijwilligerswerk hebben gedaan.

Stappen voor het werven van vrijwilligers:

- Stel een duidelijk profiel op;
- Maak een wervingsflyer; *klik hier voor een voorbeeld wervingsflyer*
- Bedenk van te voren een gewenste samenstelling van de groep; een diverse groep qua opleiding en achtergrond is raadzaam. Diversiteit zorgt ervoor, dat alle kwaliteiten in de groep aanwezig zijn en de deelnemers elkaar daardoor kunnen aanvullen. Let op, dat er niet te veel deelnemers van eenzelfde school komen; dit kan leiden tot vormen van groepjes. Daarnaast vervallen jongeren sneller in schoolpatronen, als ze met hun schoolmaatjes zijn.
- Ga in gesprek met verschillende instanties, die contact hebben met jongeren. Hieronder een lijst van de mogelijke wervingskanalen.

Instellingen	Mogelijke vrijwilligers
Scholen	✓ Beroepsoriëntatie stagiaires; ✓ Maatschappelijke stagiaires; ✓ Vwo leerlingen die geneeskunde willen studeren.
Vrijwilligerscentrale	✓ Vacature uitzetten; ✓ Direct bericht sturen naar jonge vrijwilligers in het bestand;
Jongerenwerk	✓ Hebben een breed netwerk van jongeren uit de wijk;
Sportclubs, culturele instellingen, scouting	✓ Dit zijn plekken, waar je veel jongeren tegelijk treft;
Inburgeringstraject	✓ Jongeren, die net in Nederland zijn en de taal willen leren;
Zelforganisaties	✓ Hebben vaak contacten met jongeren uit specifieke bevolkingsgroepen.

- Voer een intake gesprek met geïnteresseerde jongeren; zorg dat je in dit gesprek een duidelijk beeld krijgt van de motivatie van de jongere. Geef anderzijds de jongere ook goed inzicht in hetgeen er van hem of haar verwacht wordt.

Tip:
De beste ambassadeurs zijn de jongeren zelf. Heb je een paar enthousiaste deelnemers; laat hen dan in hun eigen omgeving nieuwe deelnemers werven.

Vrijwilliger versus stagiair

In de Joud Club staat de vrijwillige inzet van de deelnemers centraal. Dit sluit niet uit, dat hun inzet niet ook gebruikt kan worden voor hun school, nl. als stage. Juist een stage kan het enthousiasme van de jongeren zodanig aanwakkeren, dat ze zich na de stage vrijwillig blijven inzetten. Maak van te voren duidelijke afspraken met de deelnemer, aangezien de inzet van de Joud Club vaak op andere uren plaatsvindt dan de stage op school.

Tip:
Maatschappelijke stagiaires lopen maar een korte stage. Dat is ideaal om even te snuffelen en hen zo te enthousiasmeren zich vrijwillig in te zetten.

4. Ontwikkeling van Pedagogische Civil Society

De pedagogische 'civil society' draagt zorg voor de ontwikkeling van jongeren in de maatschappij. De projectbegeleiders zijn verantwoordelijk voor het ondersteunen van de pedagogische 'civil society', door de jongeren te ondersteunen bij het vormgeven van hun eigen project. Ook dragen de projectbegeleiders zorg voor samenwerking en contact met andere initiatieven in de wijk. De jongeren leren al doende en dragen op deze manier bij aan de samenleving in hun stad, wijk of buurt.
In de begeleiding van de jongeren wordt ingespeeld op de kwaliteiten en beperkingen van de jongeren t.a.v. de werkzaamheden en de verwachtingen tijdens het project. Dit komt de jongere en het project ten goede.

Binnen het project wordt met twee instrumenten gewerkt aan persoonlijke ontwikkeling van jongeren: via begeleiding, gebaseerd op Erkenning Verworven Competenties (EVC-traject) en trainingen. In dit hoofdstuk gaan we in op de inhoud en werkwijze van deze twee instrumenten.
Natuurlijk zijn gebruikers van deze methodiek vrij om aan de hand van de eigen situatie hun eigen keuzes en aanpassingen te treffen. Er zijn meerdere mogelijkheden.

- **EVC-traject**

In de Joud Club valt veel te leren. De jongeren ontwikkelen kennis en vaardigheden - ook wel competenties genoemd - die van grote waarde kunnen zijn. De Joud Club is vrijwilligerswerk van formaat. Maar het is niet altijd eenvoudig zichtbaar te maken, wat jongeren leren in de praktijk. Daarom wordt in de Joud Club aangeraden om gebruik te maken van het EVC-traject.

EVC staat voor Erkenning van Verworven Competenties. Deze methodiek is door MOVISIE ontwikkeld. Hierbij wordt vastgesteld, of iemand over bepaalde ervaring beschikt en erkend wordt, of door die ervaring bepaalde competenties gehaald zijn. Het EVC-traject bij de Joud Club wordt uitgevoerd:

- om zichtbaar te maken wat de huidige kennis en vaardigheden van iedere deelnemer zijn;
- om duidelijk en zichtbaar te maken wat jongeren precies bij de Joud Club leren;
- om ervoor te zorgen, dat jongeren waardering krijgen voor hun vrijwillige inzet;
- zodat jongeren kunnen aantonen, welke vaardigheden zij beheersen als ze straks gaan studeren of werken;
- zodat jongeren een portofolio opbouwen, waarmee ze hun vaardigheden kunnen aantonen.

Met zo'n EVC-traject:

- leren jongeren naar zichzelf te kijken;
- leren jongeren hun eigen 'competenties' kennen;
- bouwen de deelnemers hun eigen portfolio op, waaruit blijkt wat ze allemaal kunnen;
- leren de deelnemers nieuwe vaardigheden en worden ze beter in hetgeen ze al kunnen;
- krijgen jonge deelnemers een certificaat voor hun behaalde competenties.

In het EVC-traject voor het vrijwilligerswerk zijn twaalf algemene competenties benoemd. Voor het EVC-certificaat hoeven niet alle competenties bewezen te zijn. Alleen de competenties, waarover elk individu beschikt, worden in het portfolio en op het certificaat opgenomen. De twaalf competenties zijn:

- systematisch werken;
- betrouwbaarheid tonen;
- omgaan met tijd en tempo;
- problemen oplossen;
- communiceren;
- toepassen taal en rekenen;

- samenwerken;
- bijdragen aan goede werkrelaties;
- veilig en gezond te werk gaan;
- incasseren;
- presentatie;
- al doende leren.

Deze competenties staan niet vast en gelden als voorbeeld. Daarnaast kunnen de deelnemers zelf ook competenties en eigen leerdoelen aangeven.
MOVISIE heeft deze EVC-procedure voor het vrijwilligerswerk ontwikkeld. Voor meer informatie over EVC en de het downloaden van EVC-documenten klik op: www.movisie.nl/evc.

- **Trainingen**

Het algemene doel van de trainingen is: 'Het bieden van handvatten aan en toerusten van de projectdeelnemers van het project om zelfstandig de Joud Club te beheren en activiteiten/diensten aan te bieden aan senioren.'
Daarnaast hebben de trainingen ook als doel, dat de deelnemers elkaar goed leren kennen, een binding creëren met het project en de onderlinge samenwerking stimuleren en bevorderen.

Non-formal aanpak
Voor de trainingen wordt er van non-formal methodieken gebruikt gemaakt. Naast de theoretische kennis zullen werkvormen met praktische opdrachten ingezet worden, zodat de deelnemers meer plezier hebben in het leren. Plezier in leren bevordert het leerresultaat. Ze kunnen hierbij de benodigde vaardigheden en attitudes leren en oefenen.

Trainersteam
De begeleiders vormen samen het trainersteam. Op die manier worden de thema's, die tijdens de trainingen worden behandeld, in de praktijk gebracht. Iedere trainingsonderdeel wordt door één of een duo trainers gegeven. De andere begeleiders kunnen ook aanwezig zijn tijdens al die trainingsonderdelen, nl. ter observatie en bevordering van het groepsproces. De trainer werkt zijn/haar onderdeel uit en communiceert ter afstemming en feedback met de andere teamleden.

Het trainingsprogramma
Het trainersteam stelt het trainingsprogramma samen. Bij het samenstellen van een trainingsprogramma komen de volgende elementen aan bod:
- Trainingsdoelen; bij iedere thema dienen de doelstellingen van de training geformuleerd te worden;
- Eindtermen; het gaat er hierbij om, wat de deelnemers aan het eind van een training daadwerkelijk weten, kennen en kunnen;
- Competenties; het leerproces van de deelnemers kan qua kennis en vaardigheden gekoppeld worden aan de competenties van het EVC-traject;
- Theoretische kaders; korte en bondige achtergrondinformatie over thema's zoals: communicatie, BHV, samenwerkingsaspecten, protocol eigenbeheer, netwerking en de sociale kaart;
- Werkvorm(en); effectieve interactieve methodes om de thema's zo praktisch mogelijk met de deelnemers te behandelen. *Klik hier voor een aantal nuttige werkvormen.*
- Hand-outs; alle schriftelijke materialen en theoretische kaders, welke aan de deelnemers worden uitgedeeld.
- Evaluatie; om te weten hoe de deelnemers de training hebben ervaren en waar aanpassingen nodig zijn voor de volgende trainingssessies. Hierdoor wordt ook gecheckt welke eindtermen er zijn behaald. *Klik hier voor een aantal interactieve evaluatie werkvormen.*
- Het draaiboek; een schematisch overzicht van wanneer en wat er door het trainingsteam wordt gedaan. *Klik hier voor een voorbeeld van het draaiboek voor trainers.*

Thema's
Hieronder komen een aantal thema's aan de orde voor de trainingen die aan de deelnemers aangeboden worden. Die kunnen naar eigen inzicht aangepast worden en invulling krijgen.
De volgende thema's, met bijbehorende eindtermen, kunnen in een of meerdere sessies behandeld worden.

Introductie
Het hoofddoel van dit trainingsthema is om de deelnemers goed te informeren over het project en het EVC-traject. Tevens is het een doel om een band te creëren tussen de deelnemers onderling en 'feeling' met het project tot stand te brengen. Tijdens deze eerste trainingsbijeenkomst kunnen individuele deelnemers gekoppeld worden aan de begeleiders. Na het volgen van de introductie-sessie(s) kunnen de deelnemers:
- ✓ elkaars namen benoemen; *Klik hier voor een aantal naamspelletjes.*
- ✓ hun persoonlijke motieven omschrijven;
- ✓ hun verwachtingen over het project formuleren;
- ✓ weten wat er van ze verwacht wordt binnen het project;
- ✓ precies weten, wat de inhoud is van het project;
- ✓ weten wat een EVC-traject is;
- ✓ weten wat de competenties zijn, gerelateerd aan het project;
- ✓ hun gevoelens en meningen uiten over de trainingsbijeenkomst.

Protocol eigenbeheer
Het hoofddoel van dit thema is om samen met de deelnemende jongeren het protocol 'eigenbeheer' vorm te geven. Het is van groot belang dat de deelnemende jongeren optimaal betrokken worden bij het opstellen van dit protocol. Aan de ene kant zal het eigenbeheer vanuit hun perspectief vorm krijgen en aan de andere kant zal dit bijdragen tot vergroting van hun competenties. Tevens worden er tijdens deze training duidelijke regels opgesteld, die zowel de jongeren als de begeleiders consequent moeten naleven. Na het volgen van deze training kunnen de deelnemers:
- ✓ elkaars kwaliteiten beter leren kennen;
- ✓ weten wat een protocol inhoudt;
- ✓ de onderlinge verwachtingen over en weer uitspreken;
- ✓ een openings- en sluitingstijd van het clubhuis en een beschikbaarheidrooster opstellen;
- ✓ eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden omschrijven;
- ✓ zich committeren aan het concept 'eigenbeheer' en 'gezamenlijke afspraken';
- ✓ een collectief contract opstellen en ondertekenen met daarin de gedragscodes.

Communicatie en omgangsvormen
Het hoofddoel van dit thema is het versterken van de communicatieve vaardigheden van de deelnemers en de bewustwording van onderlinge omgangsvormen en die met de senioren. Na het volgen van deze training hebben de deelnemers:
- ✓ elkaar beter en dieper leren kennen;
- ✓ geleerd facetten van communicatie in een multiculturele context aan te geven;
- ✓ geleerd senioren met respect te ontvangen en te benaderen;
- ✓ de sterke en zwakke kanten van de eigen communicatie leren omschrijven;
- ✓ de factoren leren aangeven, die een rol spelen bij actief luisteren;
- ✓ onderling en met senioren bewuster verbaal en non-verbaal leren omgaan;
- ✓ geleerd een presentatie te houden;
- ✓ rekening leren houden met culturele verschillen en persoonlijkheden;
- ✓ geleerd opener te zijn naar elkaar.

Groepsproces

Het hoofddoel van dit thema is om een groepsproces tussen de deelnemende jongeren te bewerkstelligen. Hiermee willen we de teamgeest binnen de groep versterken en de onderlinge samenwerking stimuleren, de onderlinge vertrouwenrelatie op te bouwen, openheid binnen de groep te creëren tot een positieve benadering van senioren en nieuwe deelnemers. Na het volgen van deze training kunnen de deelnemers:

- ✓ elkaars kwaliteiten en beperkingen benoemen;
- ✓ een passende onderlinge taakverdeling afspreken vanuit het principe: de juiste persoon op de juiste plaats;
- ✓ een uitsluitingmechanisme t.o.v. senioren en nieuwe deelnemers voorkòmen;
- ✓ onderlinge samenwerking aanmoedigen.
- ✓ leren elkaar op positieve manier te benaderen en aan te spreken;
- ✓ op elkaar rekenen en vertrouwen;
- ✓ één of meerdere 'natuurlijke' leiders binnen de groep herkennen.

Activiteitenplan en uitvoering

Het hoofddoel van dit thema is om een activiteit voor senioren te bedenken en die vervolgens voor te bereiden en/of uit te voeren. Ook leren de deelnemers met deze training om vanuit het perspectief en de behoeften van senioren een activiteitenplan samen te stellen en diverse diensten aan te bieden. Na het volgen van deze training kunnen de deelnemers:

- ✓ kenmerken van senioren vanuit diversiteit, interesses en behoeften aangeven.
- ✓ een presentatie houden;
- ✓ netwerken en de sociale kaart opstellen;
- ✓ een (voorlopige) lijst opstellen van het activiteitenaanbod; *Klik hier voor een aantal ideeën voor activiteiten met senioren.*
- ✓ een (voorlopige) lijst opstellen van het dienstenaanbod; *Klik hier voor een aantal ideeën voor dienstenaanbod aan senioren.*
- ✓ planning maken en taken verdelen van diensten- en activiteitenaanbod;
- ✓ al brainstormend activiteiten en diensten bedenken;
- ✓ leren keuzes te maken;
- ✓ een globaal budget voor een activiteit opstellen;
- ✓ een draaiboek maken van de activiteiten;
- ✓ eenvoudige promotiemateriaal maken voor hun activiteiten en diensten; *Klik hier voor een voorbeeld flyer voor een activiteit of dienstaanbod voor senioren.*
- ✓ interesses peilen bij de senioren;
- ✓ aangeven wie en wat ze nodig hebben om een activiteit te organiseren;
- ✓ rekening houden met het opzetten van activiteiten en diensten voor man/vrouw, geloof/cultuur, leeftijd; 65+'ers, 50+'ers en mensen met lichamelijke beperkingen.

Veiligheid: Eerste Hulp en Elementaire Brandbestrijding

Deze training is gericht op veiligheidsaspecten, nl. Eerste Hulp en calamiteitenplan ontwikkelen. Het hoofddoel is om de deelnemers enkele vaardigheden aan te reiken voor de vitale functies van het lichaam en het bestrijden van een beginnende brand. Deze training moet door een gespecialiseerd en gecertificeerd trainingsbureau met het BHV pakket gegeven worden. Na het volgen van deze training kunnen de deelnemers:

- ✓ de eerste hulp aanbieden, namelijk: benadering slachtoffer; stabiliseren of reanimeren; AED (Automated External Defibrillation) aansluiten en gebruiken; en rautekgreep van stoel;
- ✓ een kleine brand bestrijden en zorgen voor ontruiming, namelijk: de voor- en nadelen van de aanwezige blusmiddelen; hoe te handelen bij een brand; benaderen van de ruimte waar de brand vermoed wordt; ontruimen en veiligstellen van bezoekers; en praktisch blussen met blusdeken/CO2-blusser.

Tips en aandachtspunten voor het houden van de trainingssessies:

- ✓ Dagen niet te lang maken;
- ✓ Variatie in de activiteiten;
- ✓ Subgroepopdrachten dragen bij tot teamspirit en vertrouwensrelatie;
- ✓ Aandacht aan individu: iedereen telt, niemand uitsluiten;
- ✓ Als teamleden elkaar aanvullen en ondersteunen;
- ✓ Duidelijk met de deelnemers communiceren, ruimte geven en waar nodig hen aanspreken;
- ✓ Bij de start een aantal afspraken maken rondom telefoon, pauzes, luisteren naar elkaar, centraal houden van gesprekken etc.
- ✓ Maak de groep bewust van het negatieve effect op het programma en op andere deelnemers, als er afzeggingen komen op het laatste moment;
- ✓ Wees consequent in afspraken met de deelnemers;
- ✓ Individuele aanpak is het beste. Iedere begeleider draagt tijdens de trainingen zorg voor actieve deelname van eigen deelnemers.

5. Al doende leren

Ter aanvulling op de trainingen, draagt de 'learning by doing'-methode bij tot ontwikkeling van de jongeren bij de pedagogische 'civil society'.
Wanneer de randvoorwaarden op orde zijn kan de Joud Club daadwerkelijk van start. Dit is ook het moment waarop de projectleider zich steeds meer terugtrekt en de verantwoordelijkheid bij de jongeren zelf legt.

Inrichting en faciliteiten clubhuis
Het inrichten van de ontmoetingsplek is een activiteit, die leidt tot goede groepsvorming. Laat de deelnemers gezamenlijk bepalen, hoe de locatie eruit komt te zien. Geef hen zelf de verantwoordelijkheid voor de inkoop en het inrichten ervan.

Vergeet niet dat, wanneer de locatie ook bezocht gaat worden door senioren, de jongeren rekening zullen moeten houden met de aanschaf van meubilair. Dit is een goede eerste oefening voor het leren inleven van de doelgroep.

Tip:
Om alvast bekendheid te geven aan het project is het leuk om een oproep te doen in de wijkkrant voor meubilair of andere inventaris voor de locatie.

De locatie moet natuurlijk goed worden onderhouden. Laat de jongeren hierover nadenken. Welke afspraken maken ze? Hoe spreken ze elkaar aan op het nakomen van deze afspraken? Er kan bijvoorbeeld een schoonmaakrooster, een afwasrooster en een standaard boodschappenlijst gemaakt worden.

Kas
Om inkopen te doen is er natuurlijk geld nodig. Geef ook hier de jongeren hun eigen verantwoordelijkheid. Stel een penningmeester aan, die verantwoordelijk is voor de uitgaven van de Joud Club. Laat hem of haar dit duidelijk bijhouden en maandelijks verantwoorden bij de coördinator.
Zorg ervoor, dat de coördinator over geld kan beschikken, zodat hij/zij er voor kan zorgen dat de kas wordt bijgevuld. Spreek af, dat er niet te veel geld in de kas zit.
Geef de coördinator duidelijk inzicht over hoeveel geld er beschikbaar is en waarvoor.

Activiteitenprogramma en diensten
Breng het bestaande activiteiten- en dienstenaanbod in beeld voor de senioren in de wijk. Betrokken organisatie hebben hier vaak al veel zicht op. Ga na, welke activiteiten extra hulp kunnen gebruiken en waarbij de vrijwilligers van de Joud Club iets kunnen betekenen. *Klik hier voor mogelijke activiteiten en dienstenaanbod voor senioren*.

Tip:
Daag de deelnemers uit langs te gaan op locaties, waar senioren zich bevinden en laat ze gesprek komen met de senioren om zo hun behoeften in kaart te krijgen.

Laat de jongeren ook zelf bedenken, welke activiteiten en diensten zij graag willen aanbieden. Ze moeten daarbij wel rekening houden met de behoeften van senioren.

Leg het aanbod uit de wijk en de ideeën van de vrijwilligers naast elkaar. Laat de jongeren zelf bedenken, hoe zij een meerwaarde kunnen scheppen in de wijk. Het kan zijn, dat de jongeren deels meedoen met bestaande activiteiten en eventuele gaten in de wijk opvullen met eigen activiteiten. Naast activiteiten kunnen de jongeren natuurlijk ook diensten aanbieden. Te denken valt aan hulp bij het invullen van formulieren, boodschappen doen en leren omgaan met computers.

Om daadwerkelijk tot de uitvoering van een activiteitenaanbod te komen, moeten de jongeren via de volgende vier stappen worden begeleid.

Een senior bezoeker bij de Joud Club
"Geweldige initiatief, jonge mensen maken de senioren actiever. Computer en computerspelletje zijn eng voor ouderen en ik denk dat deze meiden hier vaker moeten komen. Ouderen zijn gewend in hun eigen groepjes te kaarten en zo. Het kost tijd en energie om hen uit oude gewoontes te halen. Jongen mensen brengen meer nieuw leven bij ouderen."

1. **Voorbereiding**

Inzicht krijgen in taken, die gedaan moeten worden voorafgaand aan de activiteit.
Belangrijke onderdelen in deze voorbereiding zijn:

- Werven van bezoekers (pr en communicatie);
- Maken van draaiboeken;
- Taakverdeling;
- Inkoop.

2. **Uitvoering**

Zorg dat de vrijwilligers weten, wat er van wie verwacht wordt en ook, dat ze onderling afstemmen inzake het takenpakket. Praktisch is het, als er op de dag zelf één dagcoördinator is. Laat dit vooral een jongere zelf zijn en zorg dat iedereen weet wie het is.

Tip:
Zijn er al een aantal activiteiten geweest? Laat de jongeren dan vooral ook zelf een activiteit uitvoeren. Kom halverwege de dag eens kijken en ben telefonisch bereikbaar voor noodgevallen. Juist door jongeren zelfstandigheid te geven, zullen ze meer verantwoordelijkheid op zich nemen.

3. **Evalueren**

Na afloop is het belangrijk meteen met de vrijwilligers te evalueren. Wat ging goed? Wat kan er nog verbeterd worden? Zijn ze tevreden met het verloop van de dag? Waarom wel en waarom niet?
Laat de jongeren benoemen, wat ze goed vonden aan elkaars inzet. Als de sfeer in de groep vertrouwelijk is, kunnen ze elkaar ook tips geven voor de volgende keer.

Tip:
Betrek ook senioren eens bij deze evaluaties.

4. Bijstellen

Vóórdat de jongeren aan de slag gaan met een nieuwe activiteit, laat ze even terugdenken aan de vorige activiteit en de evaluatie. Laat hen bedenken welke punten belangrijk zijn om eventueel bij te stellen.

De bedoeling is, dat de jongeren steeds zelfstandiger worden in het doorlópen van bovenstaande stappen. De begeleiding hiervan wordt gedaan door de coördinator van de vrijwilligers en via individuele gesprekken door de begeleiders. In het begin zal de inzet van de vrijwilligerscoördinator intensiever zijn dan later in het project.

Bereiken van senioren

Het bereiken van senioren is minstens even zo belangrijk als het vinden van geschikte vrijwilligers. Voor jongeren is niets zo funest dan dat zij zich inzetten voor een activiteit en er vervolgens niemand komt. Het is dus noodzakelijk al vanaf de start van het project ook senioren goed en altijd te informeren.

Het is natuurlijk afhankelijk van de wijk en de bewoners, hoe het project aanslaat en hoe een en ander het beste kan worden ingebed in de wijk. Ervaring vanuit de pilot leert dat het vinden van een nieuwe locatie veel tijd kan kosten. Het vergt ook van senioren uit hun vertrouwde ritme/omgeving te stappen en aan iets nieuws te beginnen. Gebleken is, dat senioren vaak wat conservatief zijn en dus niet gemakkelijk aan iets nieuws deelnemen.

Tip:
Laat de jongeren zelf de straat opgaan om senioren aan te spreken en ze te informeren over de Joud Club.

Wanneer toch gekozen wordt voor een nieuwe locatie is het raadzaam om te starten met activiteiten op voor senioren bekende locaties om zo het concept Joud Club bekend te maken.
Mogelijkheden om de bekendheid onder senioren te vergroten, zijn:

- Maak gebruik van het netwerk van de partners;
- Sluit aan bij wijkevenementen (netwerkbijeenkomsten, wijkfeesten) en zorg, dat de jongeren hier zelf vertegenwoordigd zijn en ook vertellen wat ze doen;
- Een persbericht in de wijkkrant; deze wordt veel gelezen door senioren;
- Verspreid flyers en folders in de wijk;
- Benoem enthousiaste senioren tot ambassadeur. De beste verkoper van je dienst is de gebruiker zelf.

PR en Communicatie

Het succes van het project hangt sterk af van de bekendheid van de Joud Club in de wijk. Een goede pr is daarom essentieel.

Maak gebruik van bestaande kanalen. Betrokken organisaties hebben vaak goede contacten bij plaatselijke kranten, radio etc. Zet deze in en verspreid regelmatig een persbericht. Natuurlijk moet dat aan het begin van het project, maar zeker ook als het project alweer een tijdje loopt.
Laat de jongeren zelf actief werken aan de pr. Een optreden op de radio door jongeren zelf heeft veel meer effect dan wanneer een professional het woord doet.
Zorg dat er een standaard huisstijl is voor flyers en andere media-uitingen. Hierdoor is het project sneller en directer herkenbaar.
Ben actief aanwezig op sociale media. Laat dit vooral ook door de jongeren zelf opzetten; het is hun domein. De sociale media kunnen vooral dienen om de

Tip:
Laat een jongere met affiniteit voor grafische media zelf een logo ontwerpen. *Klik hier voor een voorbeeld logo Joud Club.*

deelnemers onderling actief contact te laten hebben. Maar in de toekomst zullen ook senioren zich steeds meer op deze media laten horen; een perfecte plek dus om senioren te bereiken.

Evalueren
Naast het feit, dat de jonge vrijwilligers zelf hun acties evalueren, is het ook raadzaam regelmatig met hen zelf het verloop van het project te evalueren. De valkuil voor professionals in dit soort projecten is vaak, dat ze zelf invullen wat goed werkt voor de jongeren. Het voordeel van dit project is, dat de jongeren direct betrokken zijn en er dus ook gevraagd kunnen worden naar hun ideeën en ervaringen.
Naast de werkwijze kan ook de noodzaak van het project geëvalueerd worden. Draagt het project bij aan de beeldvorming van senioren over jongeren en vice versa? Neem hiervoor interviews af met de bezoekers en de jongeren.
Het EVC-traject biedt veel inzicht in de ontwikkeling van de jongeren.

<u>Een van de deelnemers geeft antwoord op de vraag;</u>
"Hoe vind jij dat je inzet als jonge vrijwilliger het best gewaardeerd had kunnen worden? *€ 5.000,- en een jaar lang traktatie bij de KFC en een goodie bag! Grapje hoor. Een bedankje en smiley stel ik graag op prijs."*

Tip:
Laat studenten van een universiteit of hogeschool onderzoek doen naar de impact van zo'n project in de wijk.

6. Slotwoord

Het idee van een Joud Club was in eerste instantie een plan om voor een groep meiden in de wijk Nieuwland in Schiedam een ontmoetingsruimte te creëren om bij elkaar komen en samen leuke activiteiten te gaan organiseren.
We vonden het idee niet voldoende vernieuwend en wilden het 'bij elkaar komen van de meiden' een bredere functie geven. Nader onderzoek liet zien, dat er in die wijk een groep onbereikbare ouderen wonen, die weinig of geen gebruik maken van de voorzieningen, activiteiten en faciliteiten van het welzijnswerk. Vanuit deze twee behoeften is het idee van Joud Club geboren.
Deze methodiek is verder uitgekristalliseerd op basis van ervaringen met het ontwikkelen en het opzetten van dit project. Via deze methodiek zijn handvatten ontstaan voor een vorm van actieve deelname van jongeren in pedagogische 'civil society', de Joud Club. In de Joud Club werken jongeren aan hun persoonlijke en sociale ontwikkeling. Met Joud Club is een brede samenwerkingsrelatie in de wijk/ stad gerealiseerd: een goede vertaling van integraal beleid. Het concept van 'zelfbeheer' sluit aan bij de interesse en behoeften van de jongeren en stimuleert hun vrijwillige inzet.
De laagdrempelige contacten tussen jong en oud beïnvloedt de beeldvorming over en weer in positieve zin en versterkt het respect voor elkaar. Jongeren leren van de levenservaringen van ouderen en senioren maken kennis met de leefwereld van jongeren.

Mocht een instelling of organisatie overwegen om gebruik te maken van deze methodiek om een Joud Club op te richten en pedagogische 'civil society' lokaal in praktijk te brengen, dan wens ik hen veel succes. 'Me & society' is altijd bereid om een en ander met raad en daad bij te staan.

Mahmoud Chavoushi
Rotterdam, Juni 2012

7. Tools

In dit hoofdstuk worden een aantal tools en praktische middelen aangeboden. Met behulp van eigen invulling zijn deze praktische middelen goed inzetbaar voor een succesvol project. Deze tools bestaan uit een checklist van het totale project, nuttige links, werkvormen voor trainingen, een lijst van mogelijke activiteiten en diensten en een aantal voorbeeld documenten.

1. Draagvlak en Draagkracht
2. Projectorganisatie
3. Werving jongeren
4. Ontwikkeling van PCS
5. Al doende leren
6. Slotwoord
7. Tools

A. Checklist

Onderstaande checklist is een hulpmiddel om alles, wat nodig is voor het project, in ogenschouw te nemen.

☑	Acties
	De Verkenning
	Heb je onderzocht of er genoeg interesse bij jongeren aanwezig is?
	Heb je onderzocht of er genoeg interesse is bij senioren in de wijk is?
	Hebben senioren in de wijk behoefte aan de Joud Club?
	Staan andere instellingen, organisaties in de wijk en de lokale overheid achter het plan?
	Zijn de projectpartners voldoende gemotiveerd?
	De Middelen
	Zijn de taken en rollen van de projectpartners duidelijk besproken en afgestemd?
	Zijn de verwachtingen met de projectpartners over en weer uitgesproken?
	Is er een samenwerkingsovereenkomst met de projectpartners opgesteld en ondertekend?
	Is er een begroting opgesteld?
	Staat in de begroting vermeld, welk aandeel van de projectpartners is toegezegd?
	Is er een eigen bijdrage opgevoerd in de begroting?
	Is er een lijst samengesteld van de mogelijke financiers?
	Is er kennis genomen van het beleid van de gemeente?
	Zijn er mogelijke financiers voor een gesprek benaderd?
	Is er een locatie beschikbaar voor het clubhuis of activiteiten?
	Zijn de partners bereid om de locaties beschikbaar te stellen voor het clubhuis of activiteiten?
	Is er een schatting gemaakt van de inventariskosten?
	Het Projectteam
	Zijn er mensen, die als vrijwilliger bereid zijn te helpen?
	Zit er een jongerenwerker in het projectteam?
	Zit er een ouderenadviseur in het projectteam?
	Zit er in de groep jongeren 'een natuurlijke leider'(-ster) die een coördinerende rol op zich kan nemen?
	Zijn de taken van de projectteamleden beschreven?
	De Stuurgroep
	Is er een stuurgroep van de projectpartners samengesteld?
	Komt de stuurgroep regelmatig bij elkaar?
	Worden de adviezen van en afstemming in de stuurgroep teruggekoppeld naar de teamleden?

Werving jongeren	
	Is er een profiel samengesteld voor alle deelnemende jongeren?
	Is er goed nagedacht over de samenstelling van de jongeren?
	Is er rekening gehouden met diversiteit qua opleiding en achtergrond in de groep?
	Is de wervingsflyer voldoende informatief en aantrekkelijk om jongeren aan te trekken?
	Is er voor werving contact gelegd met scholen, vrijwilligerscentrale, jongerenwerk, sportclubs, culturele instellingen, inburgeringsinstellingen, zelforganisaties, het Jongerenloket? Is de wervingsflyer verspreid?
	Zijn er presentaties gehouden op scholen?
	Is het intakegesprek met de jongeren voorbereid?
	Zijn de potentiële jongeren voldoende gemotiveerd?
	Ben je voldoende duidelijk geweest in wat er van hen verwacht?
	Weten de jongeren, wat ze terugkrijgen voor hun inzet?
	Zijn de ouders van de geworven deelnemers op de hoogte gebracht?
Het Clubhuis	
	Wordt het clubhuis beheerd door de jongeren?
	Zijn de jongeren actief betrokken bij de inrichting van het clubhuis?
	Hebben jongeren een inventarislijst gemaakt vóór de inrichting van het clubhuis?
	Zijn er afspraken gemaakt over de schoonmaak en inkoop voor het clubhuis? Is daarvoor een rooster door de deelnemers opgesteld?
	Is voor de inrichting rekening gehouden met eventuele wensen en beperkingen van seniorenbezoekers?
	Is er een kasgeld voorhanden voor kleine inkopen?
	Is iemand daar verantwoordelijk voor?
	Is er internet en TV-aansluiting in het clubhuis?
	Is er een telefoonaansluiting?
	Zijn er gezelligheidsspelletjes, bladen en boeken beschikbaar?
EVC-traject	
	Zijn de teamleden voldoende ingelicht over het werken met het EVC-traject?
	Is er contact geweest met MOVISIE voor het inzetten van het EVC-traject?
	Zijn alle documenten m.b.t. het EVC-traject gedownload en aan de teamleden ter hand gesteld?
	Beschikken alle deelnemers over een memoriestick met hun EVC-formulier?
	Weten de deelnemers precies hoe het EVC-traject in zijn werking gaat?
De Trainingen	
	Zijn de trainingsprogramma's samengesteld?
	Zijn de trainingsdata vastgesteld?
	Zijn de trainingsdata en thema's met de jongeren afgestemd?
	Heeft er een taakverdeling in het trainingsteam plaatsgevonden?
	Is er een draaiboek gemaakt voor de trainingen?
	Zijn de ouders van -18 jongeren over de trainingen geïnformeerd en is er toestemming gevraagd voor hun deelname?
Activiteiten en diensten	
	Zijn er activiteiten en diensten in de wijk voor senioren in kaart gebracht?
	Zijn er mogelijke samenwerkingsverbanden afgesproken?
	Hebben jongeren een inventarisatie gemaakt van de mogelijke activiteiten en diensten, die ze willen aanbieden?
	Is er een activiteitenplanning gemaakt?
	Zijn de taken verdeeld?
	Zijn er flyers en posters opgemaakt voor promotie van de activiteiten?

	Zijn er flyers en posters in de wijk verspreid?
	Zijn de jongeren op pad gestuurd om de activiteiten te promoten?
	Heeft iemand zich vrijwillig voorgesteld als coördinator of aanspreekpunt voor één activiteit?
	Vindt er tijdens de activiteit afstemming en communicatie plaats?
	Is er tijd gereserveerd om na de activiteit met elkaar te evalueren?
	Worden er een logboek bijgehouden tijdens openingstijden?
De Senioren	
	Is het ouderenwerk en de seniorenadviseur betrokken bij het project?
	Houd je een lijst bij van de senioren, die regelmatig het clubhuis bezoeken?
	Gaan jongeren in gesprek met de senioren?
	Vinden senioren het activiteitenaanbod leuk?
	Sluiten de diensten van Joud Club aan bij de behoeften van de senioren?
	Zijn er senioren, die een ambassadeursrol op zich willen nemen?
	Helpen de senioren ook mee met het organiseren van de activiteiten?
De Promotie	
	Is er een feestelijke opening georganiseerd?
	Is er een T-shirt ontworpen voor de jongeren om tijdens de activiteiten in de wijk de Joud Club zichtbaar te promoten?
	Worden de activiteiten geplaatst in de wijkkrant en in de huis-aan-huisbladen?
	Zijn de plaatselijke radio- en/of televisiezenders benaderd?
	Is er een uniforme flyer voor promotie van activiteiten en diensten gemaakt?
	Worden af en toe persberichtjes naar de lokale media gestuurd?
	Zijn de flyers huis aan huis verspreid?
	Zijn de posters in druk bezochte plaatsen in de wijk opgehangen?
	Zijn er naamboordjes gemaakt voor de deelnemende jongeren tijdens de activiteiten en openingstijden van het clubhuis?
	Is er een lijst samengesteld van de plaatselijke media?
	Is er een website/webpage gemaakt?
	Is er een Facebook-account aangemaakt?
	Is er een Twitter-account aangemaakt?
	Zijn de taken verdeeld, wie de PR en promotie van de Joud Club doet?
	Wie beheert de Facebook- en Twitter-accounts?
De Evaluatie	
	Wordt er na iedere activiteit een evaluatie gehouden?
	Wordt er na een paar maanden met de jongeren, seniorenbezoekers en partners geëvalueerd?
	Is er een gastenboek in het clubhuis aanwezig, zodat senioren hun mening en ideeën kwijt kunnen?

B. Werkvormen

Deze werkvormen zijn inzetbaar voor diverse trainingthema's, die in hoofdstuk 4 zijn benoemd. Nogmaals: deze werkvormen kunnen naar eigen inzicht en situaties aangepast worden.

1. Draagvlak en Draagkracht
2. Projectorganisatie
3. Werving jongeren
4. Ontwikkeling van PCS
5. Al doende leren
6. Slotwoord
7. Tools

B.1. Naam spelletjes

Om de deelnemers en begeleiders of leden van het trainingsteam beter te leren kennen, worden de eerste bijeenkomst naamspelletjes gedaan.

Gebaar met namen

Alle deelnemers staan in een kring. Elke persoon zegt zijn/haar naam terwijl zij/hij een gebaar maakt. Dit wordt herhaald, maar voordat de volgende persoon de naam roept en het gebaar maakt, zegt hij/zij de naam en doet hij/zij de gebaren van alle voorgangers.

Netwerk van wol

De groep staat in een kring. De eerste deelnemer gooit de bal van wol naar 'n andere deelnemer, terwijl hij/zij de naam van de persoon roept, die de wol vangt. Deze persoon houdt de wol vast, roept de naam van de persoon waarvan hij/zij de bal kreeg, roept daarna zijn/haar eigen naam en de naam van de persoon waarnaar hij/zij de bal gooit. De volgende herhaalt elke keer alle namen, die eerder geroepen zijn. Aan het eind is iedereen geroepen en hebben alle deelnemers de wol vast. Daardoor is er in het midden van de cirkel een net gevormd. Het is belangrijk, dat tijdens het gooien van de bal de wol goed wordt vastgehouden.

Over mezelf

Iedereen deelnemer krijgt vier kaarten en schrijft iets over zichzelf op elke kaart. De kaarten worden verzameld, geschud en opnieuw verspreid. Het doel is om de kaarten met het geschrevene aan de rechtmatige eigenaar terug te geven, nl. door er aan elkaar vragen over te stellen.

Fruitsalade

Iedereen kiest een soort fruit; daarna worden er opdrachten geroepen om fruitschalen te vormen. Bijv. appels bij elkaar, peren bij elkaar, bananen bij elkaar. Daarna kan er een mix gemaakt worden van twee of drie soorten fruit.

"Lieve Leen"

Noem je naam met daarvoor een eigenschap die met dezelfde letter begint als je voornaam. Bijvoorbeeld: Nijdige Nel, Mollige Mirjam, enzovoort. Als je niet op een idee komt kunnen anderen je suggesties geven waar je dan uit kunt kiezen. Variatie: Combineer met "Ik ga op reis" en herhaal de naam van je buurman.

Hou je van de buren?

Kring van stoelen. Eén speler, in het midden, vraagt aan iemand in de kring: "Hou je van je buren?". Is het antwoord "nee", dan wordt er gevraagd: "Wie wil je dan naast je hebben?". Er worden twee namen genoemd. Deze personen moeten proberen van stoel te verwisselen. De persoon die in het midden staat, probeert ook op één van de twee lege stoelen (van de genoemde spelers) te gaan zitten. Lukt dit, dan blijft er één van de buren over als speler in de kring, zodat de volgende ronde kan beginnen.

Kwartet

De deelnemers worden in vier groepjes verdeeld. De groep, die begint, roept iemand uit de groep aan hun linkerkant. Als de juiste naam is geroepen, wordt die persoon lid van dat groepje. Als ze een verkeerde naam roepen, begint de volgende groep met het spel. Variatie: geblinddoekt op een stoel of met aanraken van het gezicht van iemand van links!

De lege stoel
Kring van stoelen. Eén stoel is leeg. Degene, die de lege stoel rechts van zich heeft, geeft een klap op de stoel en zegt een naam van iemand uit de kring. Deze persoon rent naar de stoel en gaat erop zitten. Ondertussen is er natuurlijk weer een andere, lege stoel gekomen. Heel snel herhaalt zich alles. Maar..... is er nog een andere speler in het spel. Deze staat in het midden van de kring en probeert telkens op de vrijgekomen stoel te gaan zitten, vóórdat er een nieuwe naam genoemd is. Als dit lukt, moet degene die de naam moest zeggen (linkerbuurman) naar het midden. Als de naam eenmaal gezegd is, dan is die stoel gereserveerd en mag degene in het midden er niet op gaan zitten.

Citroen, citroen
Maak een kring van stoelen, met één stoel minder dan er spelers zijn. Een groepslid gaat in het midden staan. Deze noemt twee namen van groepsleden, die zo snel mogelijk van plaats moeten verwisselen. De persoon in het midden probeert tegelijkertijd óók een plaats te bemachtigen. Zodra de twee namen echter genoemd zijn schuift iedereen die rechts van een lege stoel zit een plaats op zodat de kring telkens verschuift.
De speler in het midden mag ook 'citroen, citroen!' roepen. Dan moet iedereen tegelijkertijd en meteen op een stoel tegenover hem/haar gaan zitten.

Alfabet maken van elkaars namen
Als de groep elkaars namen een beetje kennen., moeten ze zo snel mogelijk op alfabetische volgorde in de rij gaan staan. De opdrachten kunnen worden uitgebreid met de leeftijd, familiegrootte etc.
Extra moeilijkheidsgraad: er mag niet bij gesproken worden.

B.2. Verwachtingen uitspreken
Bij elke training moeten jongeren hun verwachtingen over het trainingsonderwerp formuleren. Hierbij kunnen verschillende methodes gebruikt worden. De deelnemers kunnen in duo's elkaar interviewen en elkaars verwachtingen presenteren of gewoon op 'geeltjes' schrijven. Aan het eind van een training worden de 'geeltjes' weer gelezen om te kijken of de training aan de verwachtingen van de deelnemers heeft voldaan.
Om de verwachtingen van de deelnemers in het project vast te leggen kan gebruik gemaakt worden van de 'mozaïek' methode.

Mozaïek
De deelnemers knippen de gekleurde papieren in diverse mozaïek-vormen (driehoek, vierhoek, zeshoek, rond, etc.). De deelnemers wordt gevraagd om hun individuele verwachtingen bij deelname aan dit project op te schrijven en uit te beelden: iedere verwachting op een stukje van de mozaïek, kort en bondig. De stukjes gekleurde papieren wordt in een voorbedachte vorm naast elkaar geplakt. Om tot een gezamenlijke beeld te komen, hebben deelnemers voldoende tijd nodig. Het verrassende resultaat wordt ingelijst en opgehangen in de club.

B.3. Evaluatie methodes
Aan het eind van iedere trainingsessie wordt er geëvalueerd met de deelnemers. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de volgende methodes.

Icons
Schrijf of type de volgende items op een A4-tje. Gebruik voor iedere item één vel papier.
- ✓ Vandaag veel geleerd.....
- ✓ Tevreden met mijn input.....
- ✓ Tevreden met de input van andere.....
- ✓ Ik ga met een goed gevoel naar huis.....
- ✓ Vandaag leuke activiteiten gedaan.....

- ✓ De sfeer was leuk.....
- ✓ Verzorging (ruimte, eten en faciliteiten) was goed.....
- ✓ Nieuwe vrienden gemaakt.....
- ✓ De begeleiding was goed.....
- ✓ De samenwerking was prima.....

Vraag de deelnemers om met de stift hun mening en gevoelens te tekenen met behulp van de volgende icons:

Ieder deelnemer mag één keer een icon voor een item gebruiken. Zorg voor genoeg stiften in verschillende kleuren. Wanneer iedereen is klaar met het tekenen, tel dan de resultaten.

Ik voel, ik denk, ik wil
De deelnemers staan in de kring en één voor één uiten ze zich over de training. Ze moeten drie zinnen uitspreken die beginnen met:
- ✓ Ik voel …
- ✓ Ik denk …
- ✓ Ik wil …

De deelnemers krijgen paar minuten de tijd om zich voor te bereiden. Gebruik deze methode wanneer de groep elkaar redelijk kent en de deelnemers zich veilig genoeg voelen om hun mening openlijk te uiten.

Drieluik
Op drie flapovers naast elkaar schrijven de deelnemers hun mening over: “wat goed ging?” “Wat beter kan?” “Wat ik verder nog kwijt wil?”
Zorg voor genoeg stiften in verschillende kleuren.

B.4. Oefeningen en opdrachten
Tijdens de trainingen werken deelnemers aan een aantal opdrachten en interactieve simulatie spelletjes. Deze opdrachten en oefeningen bevorderen het groepsproces en vergroten bepaalde vaardigheden van de jongeren. Onderstaande werkvormen zijn toepasbaar voor de trainingsthema’s, die in hoofdstuk 4 zijn beschreven.

Moodboard: t.b.v. inrichting het clubhuis
Via Moodboard beelden de deelnemers hun idee uit over de inrichting van het clubhuis. Deelnemers maken in groepjes van 3 á 4 personen een moodboard over de ruimte en de inrichting. De deelnemers knippen de foto’s en illustraties uit woon- en leeftijdschriften en plakken die op een flap-over.
De gemaakte moodboards van subgroepjes worden aan elkaar gepresenteerd en hiervan wordt uiteindelijk één moodboard gemaakt.
Met deze opdracht wordt er gewerkt aan groepsdynamiek en groepsproces.
Benodigdheden: woon- en leeftijdschriften, lege A3 vellen

Actief luisteren
Verdeel de groep in subgroepjes van drie personen. Deze personen spelen afwisselend de rol van interviewer (jongere), geïnterviewde (oudere) en observator. Na 15 minuten wordt van rol gewisseld. De 15 minuten bevatten een interview van 10 minuten en een nabespreking daarvan (niet ieder komt in elke rol!). Daarna worden in de grote groep de problemen besproken van actief luisteren aan de hand van de volgende vragen:
- Was het moeilijk om naar anderen te luisteren? Waarom was dat zo of hoe kwam dat?
- In hoeverre werd dat luistervermogen bepaald door het gedrag van de ander?

Instructieblad oefening 'Actief luisteren'

Er zijn drie verschillende rollen:
a = interviewer; een jong iemand
b = geïnterviewde; een ouder iemand
c = observator en tijdsbewaker

De interviewer neemt het initiatief en interviewt b gedurende 10 minuten.
Dan neemt de observator het initiatief over en bespreekt het interview na met beide anderen.
Wissel van rollen en doe dit nog een keer.

Taak van de interviewer:
- Achter de mening zien te komen van de geïnterviewde m.b.v. onderstaande onderwerpenlijst;
- Achterwege laten van eigen interpretaties;
- Proberen door te vragen op een bepaald gebied, d.w.z. niet vluchtig van het ene onderwerp naar het andere onderwerp overgaan;
- De geïnterviewde proberen te stimuleren tot spreken;
- Het samenvatten van de gegevens, zowel feitelijk als gevoelsmatig;
- Oefenen met open en gesloten vragen.

Taak van de waarnemer:
- Observeren van de interviewer. Bijv. maakt deze goede samenvattingen?
- Let op de houding, op non-verbale signalen;
- Aantekeningen maken voor de nabespreking;
- De tijd van 10 minuten 'interviewen' en 5 minuten 'nabespreking' bewaken.

Lijst van onderwerpen:
- Wat vind u mooi aan uzelf ?
- Doet u vaker mee met de Joud Club?
- Wat zou je doen als je terug in de tijd kon?
- Hoe vindt u het uitstapje naar de pannenkoekenboot?
- Wat was er helemaal in de mode in jouw tijd?
- Bent u allergisch voor iets?
- Wat is het spannendste, dat u ooit in uw leven hebt meegemaakt?
- Als u samen met ons een activiteit wilt organiseren, welk activiteit zou het dan worden?
- Wie was uw grootste idool tijdens de jeugd?
- Wie is of was uw voorbeeld?
- Welke boek veranderde uw leven?
- Op welke school heeft u gezeten?
- Wat vond u het leukste vak?
- Van welk soort muziek houdt u 't meest?
- Wat voor films kijkt u?
- Wat voor soort type was u vroeger?
- Hoe oud was u toen u uw eerste verkering kreeg?
- Welke sporten heeft u beoefend ?
- Wat vindt u van de Joud Club?
- Had u vroeger een bijnaam op school? Welke?

Spreken voor de groep

Bij dit onderdeel is het van belang dat de trainer het zo organiseert dat iedereen voldoende aan bod komt: heeft iedereen voldoende gelegenheid zijn presentatie voor te bereiden en te laten horen?
Voor het splitsen in twee groepen dienen er voldoende trainers aanwezig te zijn, omdat elke deelnemer feedback dient te krijgen. Feedback wordt door deelnemers het beste ontvangen, als je dit samen met de deelnemer (dus niet in de grote groep) bespreekt.
Feedbackregels:

- Vertel wat goed ging;
- Leg uit wat beter kan;
- Bevestig tot slot de sterke kanten van de presentatie.

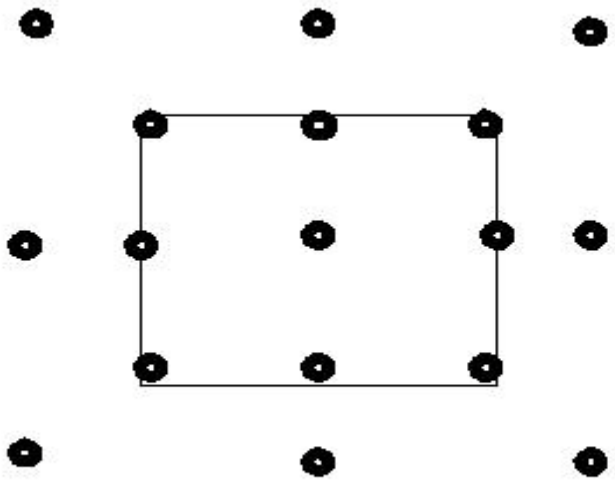
Men kan de eigen presentatie verbeteren, als je van elke deelnemer een video-opname maakt en die opname aan de deelnemer meegeeft.

De Kwadraat

Deze oefening draagt bij tot teamspirit. De deelnemers worden bewuster over een aantal aspecten, zoals communicatie (luisteren naar elkaar), leiderschap (taakverdeling) en samenwerking (elkaar vertrouwen). Het is een buitenactiviteit en is geschikt voor een groep van 9 tot 20 deelnemers. Er is 25 meter dik touw nodig en voor iedere deelnemer een blinddoek.
De deelnemers hebben 15 minuten de tijd om de volgende opdracht uit te voeren:

- Alle deelnemers doen hun blinddoek om;
- Maak met het touw in de handen een 'vierhoek' van precies 5x5 meter;
- Op iedere hoek van het ' vierkant' staat dan een persoon, totaal dus 4 personen;
- In het middelpunt van het vierkant komt ook een persoon te staan;
- 4 personen komen te staan tussen de hoekpersonen, op het midden van de vier lijnen;
- Er zijn nu 9 plaatsen voor 9 spelers.
- Afhankelijk van de grootte van de groep kunnen nog tot 8 deelnemers op één (of twee) meter afstand achter de 8 personen die op de lijn staan.

Als de groep groot genoeg is, vraag dan twee deelnemers voor observatie. Ze observeren het spel en maken notities over het gedrag van de spelers m.b.t. communicatie en samenwerking.
Er kunnen tijdens het spel video-opnames gemaakt worden t.b.v. nabesprekingen.

Na het uitvoeren van de opdracht is er minstens 30 minuten de tijd voor de nabespreking. Tijdens de nabespreking maakt één van de trainers een lijst van gewenste omgangsvormen, die naar boven komen. Vragen bij dit onderdeel aan deelnemers zijn onder meer:

- Welke gevoelens kwamen er los tijdens het spel?
- Wie heeft een uitgesloten gevoel ervaren?
- Hoe heb je de uitvoering van de opdracht ervaren?
- Hoe verliep de onderlinge communicatie tijdens het spel? (verbaal, non-verbaal, luisteren naar elkaar, etc.)
- Hoe ging de onderlinge samenwerking? Waren de taken goed verdeeld? Wist je wat je moest doen? Heb je goed meegewerkt?
- Heeft iemand de leiding op zich genomen? Hoe ging dat? Was het succesvol? Heb je de leiding geaccepteerd? Was de leiding streng?
- Hoe ging de "besluitvorming" ? Democratisch of autoritair?
- Hoe ging de probleemoplossing? Was het democratisch?
- Hebben jullie elkaar beter leren kennen? In welke opzichten? Noem concrete voorbeelden.
- Wat heb je van het spel geleerd?
- Wat zou je van deze oefening meenemen als leerpunt voor de Joud Club?

Vragen aan observanten:

- Hoe hebben jullie in het algemeen de uitvoering van de opdracht gezien?
- Wat is er bij jullie opgevallen?
- Wat is goed gegaan en wat juist minder qua omgangsvormen, communicatie en samenwerking?
- Wat raad je de groep aan?

Als er video-opnames zijn gemaakt van het spel, laat de film zien, zodat de deelnemers zich kunnen plaatsen in de opdracht en hun eigen leerpunten ontdekken.

Tijdens de nabespreking heeft één van de trainers een lijst samengesteld van 'gewenste omgangsvormen' op basis wat er werd gezegd. Neem deze lijst met de deelnemers door. Als gezamenlijke 'gewenste omgangsvormen' vul je de lijst aan met andere punten, die door de deelnemers worden toegevoegd. Nu de lijst compleet is en hebben de deelnemers hun handtekening op deze lijst gezet als een contract van *'gewenste omgangsvormen'*.
Het gaat hierbij om een lijst van gewenste omgangsvormen, die we in de Joud Club onderling en met de senioren willen handhaven.

The Island of monomulti

Dit spel is een oefening waarin drie culturen elkaar ontmoeten en moeten samenwerken. Het spel doelt op teambuilding, interculturele communicatie en samenwerking binnen de groep.

Benodigdheden: Karton, scharen, linialen, lijm, potloden, kaarten met beschrijvingen van de verschillende culturen.
Tijdsindeling: toelichting bij het spel (10 min.); voorbereiding (20 min.); de opdracht (30 min.) en de nabespreking (30 min.).
Er worden foto's gemaakt van het spel om die later met de deelnemers te bekijken.

De groep is verdeeld in drie subgroepjes van drie personen. Elke groep heeft een eigen observator. Voor de samenstelling van de subgroepjes wordt een mix van leeftijd, opleiding en culturele afkomst gezocht. Elke groep krijgt een kaart met een beschrijving van 'n bepaalde cultuur. De groep heeft 20 minuten de tijd om de beschreven cultuur op de kaart voor te bereiden. Op alle kaarten wordt duidelijk vermeld, dat ze de voorbereidingen op het inleven van de cultuur diepgaand moeten bestuderen.

De trainer geeft de volgende instructie:
"Nu hebben jullie 20 minuten om jezelf goed voor te bereiden in je eigen groep. Oefen je gedrag! Zorg er ook voor, dat aan jullie uiterlijk te zien is dat jullie allemaal van hetzelfde land zijn (bijvoorbeeld aan de manier van kleden, de manier hoe je je haar doet etcetera). Het is zeer belangrijk om te oefenen, omdat het nodig is voor wat hierna komen gaat."

Na deze voorbereidingen komen de groepen weer bij elkaar in een grote groep.

De trainer leest het volgende verhaal voor:
"Een mega-grote storm in dit gebied heeft als gevolg gehad, dat jullie schip naar de bodem van de zee is gezonken. Jullie zijn er gelukkig in geslaagd om dit verlaten eiland te bereiken. Het lijkt erop, dat ook andere schepen ten onder zijn gegaan, omdat jullie al hebben opgemerkt dat er ook groepen van andere schepen erin geslaagd zijn dit eiland te bereiken. Het eiland is erg heuvelachtig en het lijkt erop, dat er maar één plekmop aarde is, waar mensen kunnen leven. Dat betekent, dat jullie samen moeten gaan leven met de groepen die het eiland hebben bereikt. Gezien de locatie van het eiland is het te verwachten, dat jullie niet voor het einde van de volgende maand zullen worden opgepikt. Jullie moeten hier dus ten minste vijf weken overleven. Eten is geen probleem. Er is genoeg fruit om te plukken en er zijn genoeg dieren, op wiens vlees gejaagd kan worden.
De eerste zaak is het bouwen van een shelter, waar alle mensen kunnen slapen en kunnen schuilen bij hevige regen en storm en waar jullie enigszins beschermd zijn tegen wilde dieren. Het is belangrijk om deze klus zo snel mogelijk te klaren omdat dit gebied bekend staat om zijn plotselinge weersveranderingen. Jullie zullen dat samen moeten doen met de andere groepen, omdat er niet genoeg ruimte en materialen beschikbaar zijn om meer dan één shelter te bouwen. Het materiaal voor het bouwen van de shelter bestaat uit: karton, scharen, lijm, linialen en potloden. De shelter moet stabiel zijn en de afmeting van 100 cm hoog en 150 cm breed zijn. Natuurlijk heeft het een dak en een deur.
Jullie hebben 30 minuten om de shelter te bouwen."

Na de uitvoering van de opdracht wordt de groep gevraagd om plenair bij elkaar te komen voor nabespreking en evaluatie. Tijdens de nabespreking worden de volgende vragen met de deelnemers besproken.

Vragen aan culturele groeperingen:

- Hoe voelde je je tijdens het spel?
- Kon je trouw blijven aan je eigen cultuur?
- Ben jij/zijn jullie tevreden over de shelter, die jullie gebouwd hebben?
- Hoe denken jullie over het proces van bouwen?

- Zijn er momenten geweest waarin jullie/je onveilig hebben gevoeld of dat je niet gerespecteerd werd?
- Wat denken jullie dat de eigenschappen/karakteristieken van de andere culturen zijn?

Vragen gezamenlijk:
- Zien jullie een link tussen dit spel en de realiteit?
- Wat kunnen we leren van dit spel?

Vragen voor de observatoren:
- Hoe is de groep erin geslaagd zich de eigen cultuur eigen te maken?
- Hoe heeft de groep zijn cultuur aangeleerd?
- Is iedereen betrokken geweest bij de voorbereidingen?
- Is elke groep in staat gebleken om in zijn rol te blijven toen ze de andere culturen hebben ontmoet?
- Waren ze succesvol in het samenwerken met de andere culturen?
- Welke voornaamste problemen waren er waar te nemen, toen ze met de andere culturen moesten omgaan en samenwerken?

Coldonia
In jullie cultuur staan 'intelligentie' en 'hard werken' centraal. Andere culturen beschouwen jullie als 'koud'. Jullie zien jezelf daarentegen als een succesvolle en rijke staat, voornamelijk vanwege jullie effectieve manier van werken.
Jullie gaan niet in discussie over gevoelens, maar jullie debat wordt in hoe mate beargumenteerd op logische argumenten. Het laten zien van gevoelens wordt als kinderachtig beschouwd. Zelfbeheersing is een belangrijke kwaliteit.

Religie is in jullie land totaal verdwenen en wordt beschouwd als totaal onbelangrijk en nutteloos.
Jullie groeten mensen door in hun ogen te kijken. Vrijheid in ruimte is heel belangrijk in de Coldonia-cultuur. Daarom raken jullie nooit mensen aan tijdens het groeten of in een gesprek met elkaar en jullie vinden het niet fijn om aangeraakt te worden. Je lichaamstaal is een uiting van jullie cultuur. Jullie gebruiken alleen kleine gebaren, je rug is recht en jullie blijven altijd rustig en kalm.
Het is normaal in Coldonia om een ander persoon te interrumperen wanneer je vindt dat dat moet.

Een belangrijke karakteristiek van de Coldonianen is, dat ze erg bereidwillig zijn en het als hun taak zien om andere culturen te onderwijzen en te trainen om net zo efficiënt en succesvol te zijn als jullie. Wanneer je ook maar de kans hebt om te onderwijzen of andere mensen dingen te leren, dan doe jullie dat.

Coldonia is beroemd om het bouwen van grote olieplatforms en gigantische bruggen.
Omdat jullie gedrag vanzelfsprekend en natuurlijk is voor jullie zelf, kunnen jullie je gedrag niet aan onbekenden uitleggen.

Nu hebben jullie 20 minuten om jezelf goed voor te bereiden in je eigen groep. Oefen je gedrag! Zorg er ook voor dat aan jullie uiterlijk te zien is, dat jullie allemaal van hetzelfde land zijn (bijvoorbeeld aan de manier van kleden, de manier hoe je je haar doet etcetera). Het is belangrijk om even goed te oefenen, omdat het nodig is voor wat hierna komen gaat.

Turtelina
In Turtelina zijn ‘vriendschap’ en ‘voor elkaar zorgen’ belangrijke waarden. Turtelinanen laten hun gevoelens de hele tijd zien en persoonlijke gevoelens staan altijd centraal in hun communicatie. Jullie gezicht en gebaren laten zien, hoe je je voelt. Jullie raken elkaar de hele tijd aan. Wanneer je met iemand praat, houd je zijn of haar oor vast. Jullie staan dicht bij elkaar. Een afstand van meer dan 30 cm wordt gezien als onbeleefd. Bij het begroeten hou je zijn of haar hand op jouw hart.

Tijd is zeer belangrijk in Turtelina. Jullie haasten je nooit, jullie houden ervan om de tijd te nemen. Wanneer jullie samenwerken met iemand, willen jullie er zeker van zijn dat de sfeer goed is. Daarom vragen jullie de hele tijd hoe de ander zich voelt en informeren jullie de ander, hoe het met jouw gevoelens staat.
Het interrumperen, wanneer andere personen spreken, wordt gezien als zeer onbeleefd. Je wacht tot de ander zijn verhaal heeft beëindigd. Wanneer andere mensen jou in de rede vallen, voel je je afgewezen en reageer je heel emotioneel.
Turtelina staat bekend om zijn ronde en kleurrijke gebouwen. Huizen worden altijd gebouwd met ronde vormen omdat dit van hoge invloed is op vriendschap en harmonie.

Omdat jullie gedrag vanzelfsprekend en natuurlijk is voor jullie, kunnen jullie je gedrag niet aan onbekenden uitleggen.

Nu hebben jullie 20 minuten om jezelf goed voor te bereiden in je eigen groep. Oefen je gedrag! Zorg er ook voor, dat aan jullie uiterlijk te zien is dat jullie allemaal van hetzelfde land zijn (bijvoorbeeld aan de manier van kleden, de manier hoe je je haar doet etcetera). Het is zeer belangrijk om te oefenen, omdat het nodig is voor wat hierna komen gaat.

Smilia
In Smilia staan ‘beleefdheid’ en ‘vriendschap en harmonie’ centraal. Jullie houden niet van conflicten: jullie beschouwen redetwisten als onbeschaafd gedrag. Daarom kennen jullie het woord ‘nee’ niet. Zelfs wanneer je het ergens niet mee eens bent, zeg je toch ‘ja’. Jullie lachen altijd naar mensen, zelfs wanneer hun gedrag en houding jou niet aanstaat.

Wanneer jullie samenwerken en iemand vraagt je iets te doen wat je eigenlijk niet wilt doen, dan zeg je ‘ja’ maar je vindt altijd een weg om het uiteindelijk niet te doen.
Smilia is een zeer religieus land. In het dagelijks leven betekent dit, dat jullie vaak bidden. Elke vijf minuten stop je even waarmee je bezig bent om je goden te aanbidden. Jullie doen dat door bij elkaar te gaan zitten en te gaan fluiten.

De Smilianen groeten elkaar door te wrijven over elkaars benen. Wanneer jullie met elkaar spreken staan jullie voeten of benen altijd op enigerwijze in aanraking met de voeten of benen van de ander. Jullie raken elkaar niet aan boven je middel: zo is bijvoorbeeld niet toegestaan elkaar aan te raken op de schouders, het hoofd, de handen of de armen.

Jullie hebben zeer strikte regels ten opzichte van gereedschap en materiaal. Karton en scharen zijn mannelijk en kunnen niet door vrouwen gebruikt worden. Linialen en potloden zijn vrouwelijk en kunnen niet door mannen gebruikt worden. Lijm mag door beide seksen gebruikt worden. Smilia is beroemd om zijn schilderingen en binnenhuisdecoratie.
Omdat jullie gedrag vanzelfsprekend en natuurlijk is voor jullie, zijn jullie niet in staat je gedrag aan onbekenden uit te leggen.

Speurtocht Joud Club

Er wordt een speurtocht door de wijk of stad opgezet. De doelen van deze oefening zijn; banden versterken; met elkaar samenwerken; gezelligheid creëren; en elkaar beter leren kennen.

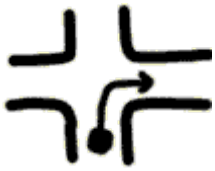
De groep wordt verdeeld in 3 subgroepjes. Let op de samenstelling van de subgroepjes en zorg voor een mix van leeftijd, opleiding en cultuur. Met ieder subgroepje loopt een begeleider als 'controleur' mee. De begeleider moet erop toezien, of alle opdrachtjes correct worden uitgevoerd en of er bonus- of strafpunten moeten worden uitgedeeld.

Een andere manier geldt, als het gaat om grote groepen. Dan zet je een controleur bij iedere stopplaats. Deze kan dan stempeltjes zetten op een controlekaart, zodra de opdracht correct is uitgevoerd of de controleur beslist, of iemand door mag of niet.

Technieken

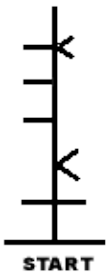
Stippel drie routes uit vanuit een centraal punt -bijvoorbeeld het eigen clubhuis- naar een ontmoetingsplaats. Kies uit een van onderstaande technieken:

Kruispuntroute

Bij de kruispuntroute zijn alle kruispunten apart weergegeven in de vorm van een tekeningetje van het kruispunt van boven gezien. In het kruispunt is een pijl getekend. De pijl begint altijd aan de onderkant van de tekening. Deze onderkant van de tekening is de weg/richting waar de speurders vandaan komen. Het verloop van de pijl geeft aan hoe je op deze kruising moet lopen. Op het plaatje staat een voorbeeld. Je komt van de plaats waar het bolletje staat en je moet dan rechtsaf, zoals de pijl laat zien.

Stripkaart

Een stripkaart is een verticale lijn met links en rechts horizontale of schuine dwarsstrepen. De verticale lijn is de route die je moet lopen. De dwarsstrepen zijn de wegen waar je niet in moet gaan. Je begint je route beneden aan de verticale lijn. Je gaat omhoog langs die lijn in de richting van het doel, helemaal bovenaan de lijn. Elke keer dat er een streepje aan de rechterkant van de lijn staat laat je een weg aan je rechterkant liggen. Die weg, die je laat liggen, ligt dus rechts van de lijn tussen de weg waar je vandaan komt en die waar je in gaat. Ditzelfde geldt natuurlijk omgekeerd voor een streepje aan de linkerkant.

Opdrachten

De groepen krijgen elk een eigen route en vier opdrachten mee om naar het restaurant te lopen.

Start opdracht

Maak onderweg zoveel mogelijk foto's van jullie groepje met een of meerdere senioren. Op de foto moet altijd tenminste één lid van jullie groepje staan en één senior.
Per foto krijg je 5 punten

Opdracht 1

Vorm zoveel mogelijk woorden met de letters die in deze envelop zitten. Schrijf de woorden op.
Per woord krijg je 2 punten. LETTERTEKENS
Voor een woord met vijf of meer letters krijg je 5 punten.

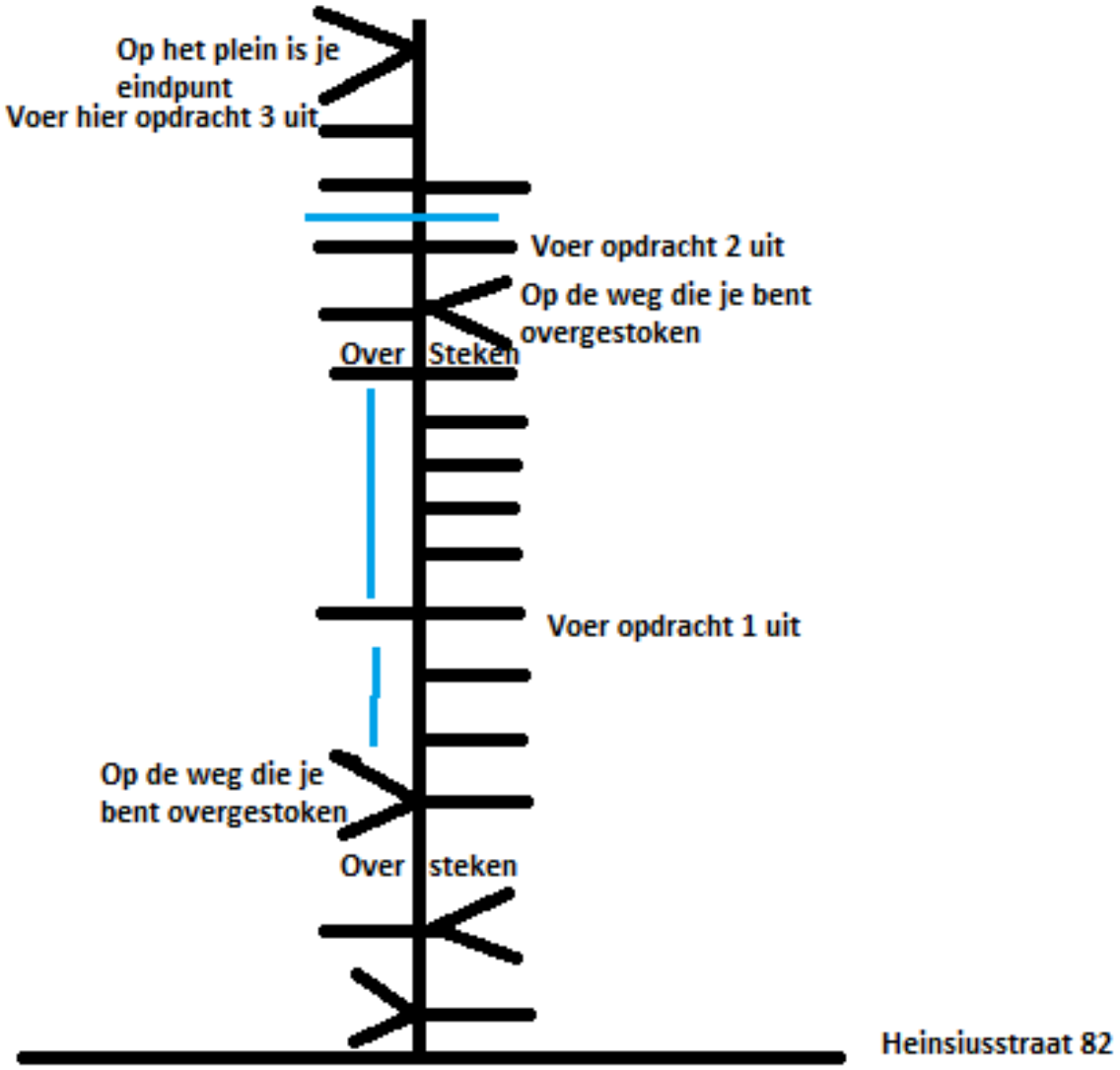
Opdracht 2

Deze opdracht bestaat uit twee onderdelen:
1. Welke eigenschappen hebben jullie als groep? Schrijf er minstens drie op.

2. Noem drie eigenschappen van groepje 2 (naam van de personen in groep 2)
Voor deze opdracht kun je **5** punten verdienen

<u>Opdracht 3</u>
Maak een levend standbeeld met zijn drieën. Het standbeeld mag maar drie voeten en drie handen op de grond hebben staan.
Het origineelste beeld krijgt 5 punten

Voorbeeld Routes:

Mindmap maken
Deze activiteit is bedoeld voor zowel jongeren als senioren. Ze maken samen een mindmap. Het doel van deze activiteit is om de solidariteit tussen jong en oud te vergroten en te werken aan een concreet activiteitenplan.
Introductie, korte voorstelronde en een korte uitleg over handmatig mindmappen.

Brainstormen in tweetallen – bij voorkeur koppel jong & oud – waarbij een thema aan de hand van een handmatige mindmap wordt vastgelegd op een A3-vel. De deelnemers worden gestimuleerd om zoveel mogelijk met beelden of illustraties te werken.
Alle input van de koppels –
zowel de woorden als illustraties – worden vastgelegd in een digitale mindmap, zodat er een mentaal model van de gehele groep wordt gedeeld en samengesteld.

Er wordt bijvoorbeeld gebrainstormd over het thema 'Solidariteit in de wijk' aan de hand van vier vragen:
- Wat is de definitie van 'solidariteit' in het algemeen?
- Wat is het verschil in definitie van 'solidariteit' tussen ouderen en jongeren?
- Wat zijn de verwachtingen, c.q. het ideaalbeeld voor 'solidariteit in de wijk tussen jong en oud'?
- Welke concrete stappen zijn daarvoor nodig, welke actiepunten worden geformuleerd en wie gaat die uitvoeren?

De uitkomst van de brainstormsessie zal een uitgebreide digitale mindmap zijn, die uitgeprint kan worden op een groot papierformaat. De uitgeprinte mindmap wordt opgehangen in het clubhuis.

Benodigde hulpmiddelen
Voor deze brainstormsessie zijn een aantal hulpmiddelen van belang:
- Papier A3-formaat voor handmatig mindmappen door koppels van jong en oud;
- Kleurpotloden;
- Tijdschriften en kranten (t.b.v. de illustraties);
- Beamer en projectiescherm; projectie kan ook op een blinde, witte muur vertoond worden;
- Eventueel een memorecorder om de brainstormsessie op te nemen.

Klik hier voor een voorbeeld Mindmap solidariteit tussen jong en oud

C. Lijst van mogelijke activiteiten en diensten

1. Draagvlak en Draagkracht
2. Projectorganisatie
3. Werving jongeren
4. Ontwikkeling van PCS
5. Al doende leren
6. Slotwoord
7. Tools

Inloop activiteiten
- Kaartspelletjes
- Koffie / thee
- Praatje maken/chillen
- Spelletjes
- Sudoku/Woordzoeker
  Gespreks-sessie
- Uitleg over technologie
- Wii-spelletjes

Kleine activiteiten
- Bingo
- Boodschappen doen
- Breien
- Fotoshoots
- High tea
- Jeux de boules
- Karaoke
- Knutselen
- Koken
- Leesgroep/literatuurgroep
- Mode (toen en nu)
- Pottenbakken
- Puzzelen
- Schilderen
- Spelletjesavond
- Sport- en bewegingsactiviteiten
- Stijldans (toen en nu)
- Strijkkralen
- Theatergroep
- Tuinieren
- Wii-spelletjes
- Yoga
- Zumba

Grote activiteiten
- Bodyworld
- Boottocht
- Bowlen
- Dansen en disco
- Dierentuin
- Fiets-/wandeltochten
- Golfen (minigolf)
- Karaoke
- Koken
- Madurodam
- Pannenkoekenboot
- Pretpark
- Museum
- KerstInkoop
- Shoppen
- Spido
- Sport- en bewegingsactiviteiten
- Theater
- Thema-avond
- Twister (aangepast)
- Uit eten
- Verwendag + fotoshoot
- Filmavond
- Wandeling

Diensten
- Shoppen/boodschappendienst;
- Internet bankieren (met nep account);
- Mobiele telefoon (sms, instellingen, etc.);
- Helpen met formulieren en brieven;
- Doorverwijzen naar andere diensten en activiteiten in de stad;
- Het invullen van formulieren;
- In duo's wandeling maken;
- Spreekuur voor instellingen,zoals mobiele telefonie, PC, laptop, iPad, etc.;
- Profiel aanmaken in het digitale sociale netwerk

D. Voorbeeld documenten

I. **Samenwerkingsconvenant**
II. **Wervingsflyer**
III. **Activiteitenflyer**
IV. **Logo Joud Club**
V. **Profiel vrijwillige coördinator**
VI. **Draaiboeken (activiteiten en trainingen)**
VII. **Inventarislijst**
VIII. **Mindmap solidariteit tussen jong en oud**

Voorbeelddocument I. Samenwerkingsconvenant Joud Club

1. Draagvlak en Draagkracht
2. Projectorganisatie
3. Werving jongeren
4. Ontwikkeling van PCS
5. Al doende leren
6. Slotwoord
7. Tools

Deze verklaring betreft de samenwerking tussen .. *(hierna de initiatiefnemer)*, vertegenwoordigd door … en … *(hierna de projectpartner)*, vertegenwoordigd door …., in het project Joud Club.

De partijen hechten grote waarde aan het realiseren van de doelstellingen, resultaten en producten van het project binnen de afgesproken termijn, zoals vermeld in deze verklaring.

Als enige voorwaarde geldt, dat de financiering van het project wordt gerealiseerd door instellingen/ financiers.

Omschrijving van het project

Joud Club wordt een project van één jaar in … *(naam van de wijk of stad)*. Het doel is om een voorziening te starten op basis van zelfbeheer door jongeren (bijv. meiden tussen 16 en 21 jaar) met als bezoekersgroep 'senioren'. De jongeren leren hierdoor deel te nemen aan 'civil society' d.m.v. het verrichten van vrijwilligerswerk. Het project zal een bijdrage leveren aan de intergenerationele en interculturele relaties in de wijk.

Doelstellingen van het project

Dit project wil de bijdrage van jongeren aan de 'civil society' versterken. Jongeren ondersteunen ouderen in hun (naaste) omgeving inzake materiële voorzieningen en het organiseren van leerzame/onderhoudende activiteiten. Een en ander wordt na een succesvol trainingsprogramma ondersteund worden door diverse sociale instellingen.

Niet alleen de 'empowerment' van de jongeren wordt beoogd, maar Joud Club zal als voorziening ook bijdragen tot de kijk van de senioren op jongeren. Wanneer de senioren zien en merken, dat de jongeren activiteiten organiseren en diensten aanbieden voor ze, zal hun angst voor/vooroordeel over jongeren minder worden. Hun vooroordelen worden in positieve zin beïnvloed.

Niveaus van samenwerking

Projectontwikkeling

… *(de projectpartner)* stelt haar/zijn kennis en expertise beschikbaar om in samenwerking met … *(de initiatiefnemer)* te werken aan de beschrijving van de projectaanvraag.

Projectuitvoering

- Het project zal van … t/m … plaatsvinden. Deze verklaring heeft betrekking op deze uitvoeringsperiode plus drie maanden daarna t.b.v. de eindverantwoording en een eventuele uitloop van projectactiviteiten.
- Tijdens de uitvoering en verantwoording van het project stelt … *(de projectpartner)* maximaal … uren beschikbaar om de volgende taken en rollen in te vullen:
    - medewerking aan werving en selectie van de deelnemende jongeren;
    - deelname aan trainings- en begeleidingsteam voor jongeren;
    - deelname aan diverse overleggen en afstemmingsmomenten;
    - communicatie met alle andere onderdelen (deelnemers, begeleiders, freelancers, webbeheerders en partners) van het project;
    - waar nodig en mogelijk ruimte beschikbaar stellen t.b.v. trainingen en activiteiten;
    - het benaderen van netwerken en het beschikbaar stellen van kennis;
    - medewerking en ondersteuning verlenen aan pr-activiteiten;
    - medewerking verlenen aan de inhoudelijke eindverantwoording van het project.

- … *(de projectpartner)* declareert haar/zijn ureninzet, gebaseerd op een uurtarief van € ..,-, bij …*(de initiatiefnemer)*. (of stelt als eigen bijdrage een bedrag/aantal uren beschikbaar aan het project, afhankelijk van onderlinge afspraken)
- Indien … *(de projectpartner)* kosten maakt voor activiteiten en materiaal t.b.v. het project, zal er in afstemming met … *(de initiatiefnemer)* en na het voorzien van officiële facturen en bonnen gedeclareerd en uitbetaald worden;
- Het project wordt inhoudelijk aangestuurd door … *(de initiatiefnemer)*;
- … *(de projectpartner)* blijft verantwoordelijk voor de aansturing van de projectmedewerker;
- De vertegenwoordiger van … *(de projectpartner)* neemt deel aan de begeleidingscommissie van het project ter bewaking van en voor advies van het ontwikkelingsproces;
- De evaluatie is een zaak van … *(de initiatiefnemer)*;
- Zowel … *(de projectpartner)* als … *(de initiatiefnemer)* nemen het project op in hun communicatie.

(Optioneel)
Tevens verklaart … *(de projectpartner)* haar/zijn medewerking te verlengen aan de Joud Club na verloop van de projectperiode indien de evaluatie positief is en er nog voldoende middelen beschikbaar zijn/komen.
Indien er tussentijds sprake is van omstandigheden, die naar het oordeel van één van de partijen zouden moeten leiden tot herziening van deze samenwerkingsverklaring, wordt hierover overleg gevoerd tussen de betrokken partijen.
Wijzigingen of aanvullingen op deze samenwerkingsverklaring zijn slechts geldig, voor zover zij schriftelijk tussen de partijen zijn overeengekomen.
Deze samenwerkingsovereenkomst is niet in rechte afdwingbaar.

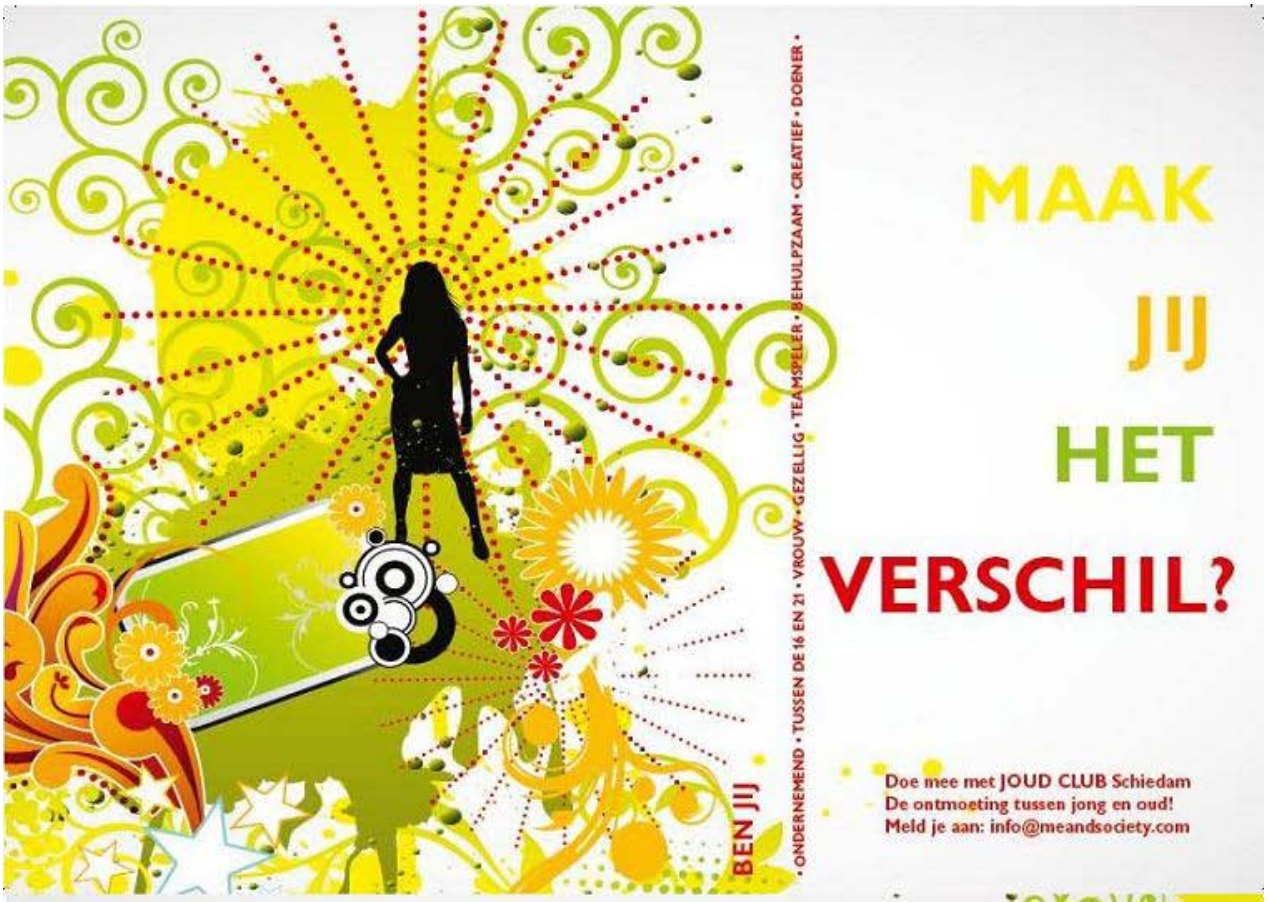
Datum

Plaats

Namens *…(de initiatiefnemer)*,
dhr / mevrouw

Namens … *(de projectpartner)*
dhr / mevrouw

Voorbeelddocument II. Wervingsflyer Joud Club

me & society

sws welzijn

MOVISIE

ZonMw

Seniorenwelzijn

gemeente Schiedam

Dit project is mede tot stand gekomen door een financiële bijdragen van ZonMw, gemeente Schiedam, bureau me & society en woningcorporatie Woonplus.

woonplus Schiedam

Wat is de Joud Club Schiedam?

Samen met 12 meiden zet jij dé ontmoetingsplek voor ouderen in de Schiedamse wijk Nieuwland op.

Naar deze plek komen ouderen om:

- Gezellig samen te zijn
- Vragen te stellen
- Een kopje koffie of thee te drinken
- Hulp te krijgen bij het invullen van formulieren
- Een spelletje te doen

Samen met de andere meiden zet je een aantal culturele en sportieve activiteiten voor de ouderen op.

Bijvoorbeeld: Samen muziek maken of sporten met de Nintendo Wii. Een aantal uur per week zet jij je in voor de ontmoetingsplek. Je wordt begeleid en krijgt trainingen. Hierdoor doe je alle kennis op om een ontmoetingsplek op te zetten en te onderhouden.

Bezorg jij ouderen onvergetelijke momenten?
Wil jij het verschil maken?

Stuur een mail naar info@meandsociety.com.
Of bel naar: 010 842 3736 / 06 404 69 170

Voorbeelddocument III. Activiteiten flyers Joud Club

Voorbeelddocument IV. Logo Joud Club

JOUD CLUB
JONG & OUD

Voorbeelddocument V. Profiel vrijwillige coördinator

1. Draagvlak en Draagkracht
2. Projectorganisatie
3. Werving jongeren
4. Ontwikkeling van PCS
5. Al doende leren
6. Slotwoord
7. Tools

Joud Club vormt een ontmoetingsplek voor senioren en jongeren in … (plaats). Een groep jongeren (tussen de 15 en 23 jaar) hebben een ontmoetingsplek opgezet in de wijk. Zij organiseren verschillende activiteiten, zoals exotische high tea, bingo, schilderen, computerlessen etc. Om deze groep jongeren te ondersteunen bij het organiseren van deze ontmoetingsplek zijn we op zoek naar een enthousiaste vrijwillige coördinator.

De Joud Club stimuleert de vrijwillige inzet van jongeren voor ouderen en dat maakt hen bewust van het feit, dat vrijwilligerswerk hen ondersteunt in hun persoonlijke ontwikkeling. De Joud Club wil bovendien graag een bijdrage leveren aan het verkleinen van de kloof tussen senioren en jongeren. De Joud Club is een samenwerking tussen …..

Werkzaamheden
- Jongeren ondersteunen bij het organiseren van de activiteiten;
- Meedenken over pr-activiteiten, die de jongeren voorbereiden en uitvoeren;
- Aanspreekpunt van de jongeren zijn;
- Jongere ondersteunen bij het vastleggen en nakomen van afspraken;
- Verslag voorleggen aan andere collega-begeleiders.

Wij vragen
- Ervaring met het begeleiden van jongeren;
- Kunnen luisteren, creativiteit en geduld hebben zijn hierbij onmisbare vaardigheden;
- Oplossingsgericht zijn, zodat hij/zij bij problemen een en ander zelfstandig kan oplossen;
- Tenminste twee dagdelen (+/- 8 uur) in de week beschikbaar zijn;
- Bij incidentele, grote activiteiten in het weekend beschikbaar zijn.

Wij bieden
- Zelfstandigheid en ruimte voor eigen inbreng;
- Ondersteuning door professionals;
- Een groep enthousiaste jongeren, waar je energie uit haalt;
- Regelmatig teamoverleg om je ervaringen terug te koppelen.

Voorbeelddocument VI. Draaiboek voor trainingen

Voor een training

Wanneer	Wat	Wie	Opmerkingen
	Voorbereidingen		
Tot 10/06	Deelnemerslijst samengesteld	Begeleider 1	Toestemming ouders bij deelnemers, jonger dan 18
16/06 om 11:00 uur		Trainingsteam	In het clubhuis
17/06	Alle trainingsonderdelen zijn voorbereid	Trainingsteam	Hand-outs zijn gekopieerd, deelnemers zijn geïnformeerd, onderling afgestemd, etc.
19/06 om 08:00 uur	Benodigde materialen/spullen verzamelen	Trainingsteam	• Schriftkist • Flip-over papier • Papieren in verschillende maten en kleuren • Bladen en catalogus van woninginterieurs • Meetlat
	De dag van de training		
09:30	Verzamelen in het clubhuis	Team en deelnemers	Sleutels regelen.
10:30	Vertrek richting de trainingslocatie	Team en deelnemers	Trainer 1 neemt de spullen met de auto mee.
10:45	Aankomst op trainingslocatie	Iedereen	
10:45	Introductie/informatie over het project	Trainer 1	Doelen, methoden, begeleiders, activiteiten, etc.
11:00	Kennismakingsspelletjes	Trainer 1 en 2	Wie is wie? Werkvormen: Gebaar met namen, Net van wol, Over mezelf, etc.
12:00	Verwachtingen van de deelnemers aan het project	Trainer 1 en 2	Werkvormen: mozaïek, interview, enz.
13:00	Lunchpauze	Iedereen	Broodjes, drankjes, fruit, etc.
14:00	Brainstormen inrichting locatie	Trainer 1 en 2	Moodboard-methode
15:30	Evaluatie	Trainer 1 en 2	Via interactieve werkvorm de dag evalueren op de volgende punten: inhoud, sfeer, de manier waarop de activiteiten zijn gepresenteerd; enthousiasme en structuur.
16:30	Vervolgafspraken en afsluiting	Trainer 1	Wanneer komen we weer bij elkaar?
16:30	Einde van het programma	Iedereen	Alles opruimen

Voorbeelddocument VII. Inventarislijst Joud Club

Rustkamer	€	Ontmoetingskamer	€	Gang	€
Bankstel		Stoelen		Kapstok	
Kleed/tapijt		Lange tafel		Stofzuiger	
Salontafel		Tafelkleed		Hanglamp	
Tafelkleed		Gordijnen/accessoires			
Hanglamp		Boekenkast		**Keuken**	
Wandlamp		Bureauaccessoires		Magnetron	
Kussentjes		Spelletjes		Keukenapparatuur	
Klok		Literatuur		Keuken-accessoires	
Schilderijen		Lectuur			
Gordijnen/accessoires		TV		**WC**	
Luxaflex		Wii		WC-accessoires	
Zitzak		Plantjes		Prullenbak	
Kaarsen		Hanglamp		Schoonmaakspullen	
		Laptop		Doekjes	
		Printer			
		Bureau		**Overige**	
		Bureaustoel		Divers te besteden	
		Bureaulamp		Klusjesman	

Voorbeelddocument VII. Mindmap solidariteit tussen jong en oud

